

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΙΔΗΣ δ. Φ.
 Έρευνήτης Κέντρου Λαογραφίας
 Ακαδημίας Αθηνών

ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΛΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ
 ΣΕΡΡΩΝ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
 ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ*

Η πρώτη συστηματική κίνηση για συγκέντρωση και μελέτη στοιχείων του κατά παράδοση πολιτισμού μας παρατηρείται ήδη από τη δεκαετία του 1830, με άφορμή τη γνωστή ανθελληνική θεωρία του Fallmerayer.

Τά ιστορικά δεδομένα και τίς γλωσσολογικές αντικρούσεις, πού έδειξαν τό ανυπόστατο τών ισχυρισμών του Γερμανού ιστορικού, ακολουθήσαν τά λαογραφικά έπιχειρήματα, πού έκαναν νά αναπτυχθεί περισσότερο ή σχετική έρευνα και μελέτη. Οί λόγιοι όμως τής έποχής έρευνούν τά γλωσσικά και λαογραφικά φαινόμενα μέ αποκλειστικό σχεδόν σκοπό τήν άνεύρεση όμοιοτήτων μεταξύ σύγχρονης ζωής και αρχαιότητας, μέ αποτέλεσμα νά μή λείπουν οί άντιεπισημονικές ύπερβολές.¹

Από τό 1850 ακολουθεί περίοδος ήρεμότερης σκέψης και συστηματικότερης έργασίας για τή γλωσσική και λαογραφική έρευνα. Οί έπιστήμονες δέν έπιζητούν πλέον νά αρχαιοποιήσουν τά λαϊκά κείμενα, τούς τρόπους ζωής και τίς δοξασίες, αλλά δέχονται τήν παραδοσιακή τους εξέλιξη, διαπιστώνοντας ότι μέσα σ' αυτά τά εξελιγμένα στοιχεία τής γλώσσας και τής έθιμικής ζωής διακρίνονται οί αρχικές πηγές.²

Παράλληλα άρχισε νά γίνεται συνειδητό ότι πολλά στοιχεία του παραδοσιακού πολιτισμού ύποχωροΰσαν καθημερινά, δίδοντας τή θέση τους σέ νέους τρόπους ζωής στίς διάφορες μορφές και εκφάνσεις τής. Πρόβαλλε έτσι τό καθήκον για συγκέντρωση και διάσωση τών στοιχείων του ύλικού, πνευματικού και κοινωνικού βίου μέ συστηματικές συλλογές λαογραφικής ύλης από όλον τόν έλληνικόν ιστορικό χώρο.

Δέν θά αναφερθώ στίς προσπάθειες πού έγιναν και γίνονται στό πλαίσιο τής κίνησης αυτής, οί όποιες είναι άλλωστε γνωστές.³ Θά έρθω

* Ανακοίνωση στό 2ο Συμπόσιο Λαϊκού Πολιτισμού στά Σέρρες, 23 και 24 Μαΐου 1962, τό όποίο διοργάνωσαν τό εκεί ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και τό Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Σερρών.

1. Γ.Α. Μέγας, Εισαγωγή εις τήν Λαογραφίαν. Αθήνα 1972², σελ. 249-258.

2. Δ.Σ. Λουκάτος, Εισαγωγή στήν Έλληνική Λαογραφία. Αθήνα 1977 (έκδοση Μορφωτικού Ίδρύματος Έθνικής Τραπέζης Ελλάδος), σελ. 61-65.

3. Δικαίος Βαγιακάκος, Τό γλωσσικόν ύλικόν εκ τής Μακεδονίας και Θράκης

ἀμέσως στό Κέντρον Ἐρεῦνης Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, πού στεγάζει σήμερα τό πλέον ἀξιόλογο ἀρχεῖο ἀρχαῖο ὑλικό τοῦ παραδοσιακοῦ μας πολιτισμοῦ.

Μέχρι τό 1966 τό ἐρευνητικό αὐτό Κέντρο ὀνομαζόταν Λαογραφικόν Ἀρχεῖον. Ἰδρύθηκε τό 1918, ἀρχικῶς ὡς αὐτοτελές ἴδρυμα. Σκοπός του, «ἡ περισυλλογή, διάσωσης καί ἐκδόσεις τῶν μνημείων τοῦ βίου καί τῆς γλώσσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ».⁴

Μιά λεπτομέρεια, ἡ ὁποία σήμερα, στό χώρο αὐτόν ἐδῶ, ἀποκτᾶ ἰδιαίτερη συναισθηματική σημασία, εἶναι ὅτι ὁ τότε ὑπουργός Ἐκκλησιαστικῶν καί Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὁ εἰσηγητής τοῦ ἰδρυτικοῦ νόμου, ἦταν Σερραῖος, ὁ βουλευτής Δ. Δίγκας.

Στήν ἐκθεσή του ἔγραφε: «Τό Λαογραφικόν Ἀρχεῖον δι' ὀργανωμένης μονίμου ὑπηρεσίας (...) θά περισυλλέγη διασῶζον ἀπό τῆς ὀλονέν ἐπεκτεινομένης καταστροφῆς, τά ἀνεκτίμητα ψυχικά κειμήλια τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν κληρονομίας καί, ἐπιμελούμενον τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, θά παρέχη εἰς τήν ἔρευναν τῆς ἐπιστήμης τά χαρακτηριστικά στοιχεῖα τῆς διά μέσου τόσων αἰῶνων πάλης καί δουλείας καί ἀπελευθερώσεως πολυτρόπως δοκιμασθείσης καί πολυμόρφως ἀλλά ἄνευ διασπάσεως τῆς ἀρχικῆς ἐνότητος διαπλασθείσης ἑλληνικῆς ψυχῆς».⁵

Εἶναι φανερό, στά παραπάνω λόγια τοῦ Σερραίου ἀνδρός, ἡ ψυχική φόρτισή του ἀπό τίς δοκιμασίες τῆς πολυπαθῆς ἀλλά πάντοτε μέ ἀκμαῖο ἑλληνικό φρόνημα γενέτειρας.

Μέ τή μορφή τῆς αὐτοτελοῦς Ὑπηρεσίας λειτούργησε τό Λαογραφικό Ἀρχεῖο μέχρι τό 1926, ὅποτε, μέ τήν ἴδρυση τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὑπήχθη στή δικαιοδοσία της. Τό ἐπόμενο ἔτος συγχωνεύθηκε στό Ἀρχεῖο καί ἡ Ἐθνική Μουσική Συλλογή, ἡ ὁποία, τυπικά, χωρίς δραστηριότητα, ὑφίστατο ἀπό τό 1914, γιά τήν περισυλλογή ἐπίσης καί διάσωση τῶν τραγουδιῶν, τῶν χορῶν καί τῶν μουσικῶν ὀργάνων τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου.

Ἡ ὑπαγωγή τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου καί τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς Συλλογῆς, καθῶς καί τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, στήν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, ἦταν σύμφωνη μέ τήν ἀπόφαση γιά τήν ἴδρυση τοῦ Ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς χώρας, ὅπου, μεταξύ ἄλλων, ὡς ἔργο της τίθεται καί ἡ ἐθνική ἀνάγκη «νά συλλέγη καί σπουδάξη τά

εἰς τό Κέντρον Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καί τά σχετικά προβλήματα. Πρακτικά Α' Συμποσίου Γλωσσολογίας τοῦ Βορειοἰελλαδικοῦ Χώρου. ΙΜΧΑ, Θεσσαλονίκη 1977, σελ. 97 κέξ. (ὅπου καί βιβλιογραφία, καθῶς καί VIII Παραρτήματα μέ προκηρύξεις διαγωνισμῶν γιά συλλογή λαογραφικοῦ καί γλωσσικοῦ ὑλικοῦ, ἐγκυκλίους κ.ἄ. δυσεῦρετο ἀρχεῖο ὑλικό).

4. Βλ. Ἐπετηρίδα Κέντρον Λαογραφίας Κ' - ΚΑ' (1967 - 68), σ. 7.

5. Ἐπετηρίς Κέντρον Λαογραφίας, ὁ.π., σ. 7.

ήθη και ἔθιμα, τὰς διαλέκτους και τόν γλωσσικόν θησαυρόν, τὰς παροιμίας, τούς μύθους και τὰς παραδόσεις, τήν δημόδη μουσικήν και ποιήσιν και καθόλου τὰ τοῦ βίου και τῆς λαογραφίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ...»⁶.

Στό Κέντρο Λαογραφίας ἔχει ἀποθησαυρισθεῖ πλούσιο πρωτογενές λαογραφικό ὕλικό, μεταξύ τοῦ ὁποίου και περί τίς 25.000 ἠχογραφήσεις. Στήν Ἐπετηρίδα του και σέ αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις περιέχονται ποικίλες μελέτες γιά τόν λαϊκό μας πολιτισμό. Ἔχει ἐκδώσει δίσκους μέ δημοτικές μελωδίες και τραγούδια, διαθέτει συλλογή παραδοσιακῆς και σύγχρονης ἀστικῆς μουσικῆς και ἀρχεῖο κινηματογραφήσεων, ἔχει δέ σχηματίσει και μικρή μουσειακή συλλογή.

Λαογραφικό ὕλικό ἀρχισε νά κατατίθεται στό Λαογραφικό Ἀρχεῖο ἀμέσως μετά τήν ἰδρυσή του, τό 1918. Τό πρώτο μάλιστα χειρόγραφο ἀφορούσε τή Μακεδονία, τήν περιοχή Πολυγύρου.

Μέχρι σήμερα (Μάιος 1992) ἔχουν καταγραφεῖ στό οἰκεῖο βιβλίο εἰσαγωγῆς χειρόγραφων⁷ 4.466 συλλογές μέ ποικίλο λαογραφικό ὕλικό. Ὅρισμένες ἀπό αὐτές προέρχονται ἀπό ἐρευνητικές-συλλεκτικές ἀποστολές στήν ὑπαιθρο τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου, ἄλλες, οἱ περισσότερες, ἔχουν καταρτισθεῖ ἀπό ἐκπαιδευτικούς και ἄλλες ἔχουν σταλεῖ ἀπό ἰδιώτες.

Καθεμιά ἀπό τίς συλλογές αὐτές, ὅπως εἶναι αὐτονόητο, παρουσιάζει τό δικό της ἐνδιαφέρον και ἔχει τή δική της ἀξία. Στήν πλειονότητα πρόκειται γιά ὕλικό ἐπακριβωμένο.

Σημαντική ὠθηση γιά καταρτισμό λαογραφικῶν συλλογῶν και ἀποστολή των στό Κέντρο Λαογραφίας ἔδωσε ἡ ἐκδοση δύο εἰδικῶν ἐρωτηματολογίων, καθώς και ἡ καθιέρωση τιμητικῶν διακρίσεων ἀπό τό 1954 σέ συλλογείς λαογραφικοῦ ὕλικου.

Τό πρώτο ἐρωτηματολόγιο, μέ τίτλο «Ζητήματα Ἑλληνικῆς Λαογραφίας», συντάχθηκε και κυκλοφόρησε σέ τρία τεύχη τό 1950, ἀπό τόν τότε διευθυντή τοῦ Ἀρχείου Γ. Α. Μέγα, μετέπειτα καθηγητή τῆς Λαογραφίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν και Ἀκαδημαϊκό⁸.

Τό δεύτερο ἐρωτηματολόγιο, μέ τίτλο «Ὁδηγία πρὸς συλλογήν λαογραφικῆς ὕλης», συντάχθηκε και ἐκδόθηκε τό 1962 ἀπό τόν διευθυντή τοῦ Ἀρχείου Γ. Κ. Σπυριδάκη, μετέπειτα ἐπίσης καθηγητή τῆς Λαογραφίας.⁹

6. Ἐπετηρίς Κέντρου Λαογραφίας, ὁ.π., σελ. 7-8.

7. Ὡς χειρόγραφα νοοῦνται γενικῶς συλλογές λαογραφικοῦ ὕλικου.

8. Δημοσιεύθηκαν στήν Ἐπετηρίδα τοῦ (τότε) Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, τῶν ἐτῶν 1939-1943. Διανεμήθηκαν ἐν συνεχείᾳ ὡς ἀνάτυπα μέ αὐτοτελή σελιδαρίθμηση κατά τεῦχος.

9. Δημοσιεύθηκε στήν Ἐπετηρίδα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου ΠΓ-ΙΔ' (1960-61), σελ. 73-147, ἀπ' ὅπου και ἀνατυπώθηκε και κυκλοφόρησε σέ μέγαν ἀριθμό, μέ αὐτοτελή ἐπίσης σελιδαρίθμηση.

Κύριος σκοπός πού επέβαλλε τήν έκδοση ἐρωτηματολογίων ἦταν ἡ διαπίστωση ὅτι ἡ συλλογή τῶν στοιχείων τοῦ λαϊκοῦ βίου δέν ὑπῆρξε σέ ὅλες τίς μορφές τῆς σύμμετρη. Συλλέγονταν κυρίως τραγούδια, παροιμίες καί παραμύθια καί παραμελοῦνταν ἄλλες ἐκδηλώσεις, σχετικές μέ τήν ἐπαγγελματική ζωή, τήν κατοικία, τή λαϊκή τέχνη καί λοιπές ἐκφάνσεις τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ¹⁰.

Τά παραπάνω στοιχεία γιά τό Λαογραφικό Ἀρχεῖο, τό σημερινό Κέντρο Ἐρεῦνης Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, θεωρησα ἀπαραίτητα, γιά νά ἀποτιμηθεῖ καλύτερα τό ἀποθησαυρισμένο σέ αὐτό ὑλικό ἀπό τήν περιοχή τῶν Σερρῶν, στό ὁποῖο καί ἀναφέρομαι εὐθύς ἀμέσως. Τό ὑλικό αὐτό, πρέπει νά διευκρινισθεῖ, καλύπτει, ἐκτός ἀπό τό γηγενές καί προσφυγικό στοιχεῖο τῆς περιοχῆς. Εἶναι, ἐπομένως, εὐρύτερα χρήσιμο στήν ἔρευνα καί γιά ἄλλες περιοχές τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπίσης γιά συγκριτικές παρατηρήσεις ὡς πρός ἀλληλεπιδράσεις κλπ.

Ἡ πρώτη ἐργασία ἀπό τήν περιοχή εἰσάγεται στό Ἀρχεῖο τό 1937 καί καταγράφηκε μέ τόν ἀριθμό 1107 στό οἰκείο βιβλίο εἰσαγωγῆς χειρογράφων. Ἀπεστάλη ἀπό τόν Λάζαρο Γάιο καί ἔχει ὡς θέμα τό λαϊκό δίκαιο τοῦ Μελενίκου, τῆς βυζαντινῆς ἀρχοντοπόλης, πού ὅπως εἶναι γνωστό, πρῖν ἐπιδικασθεῖ στή Βουλγαρία τό 1913, μέ τή συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου, ὑπαγόταν διοικητικῶς στό διαμέρισμα (σαντζάκιον) τῶν Σερρῶν. Το χφο καταρτίσθηκε στό Σιδηρόκαστρο, βάσει ὁδηγιῶν τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου.

Τό ἴδιο ἔτος, τό 1937, καταγράφεται (ἀριθμός εἰσαγωγῆς 1111) μικρή συλλογή παροιμιῶν ἀπό τό Ροδολεῖβος. Ὄφειλεται στήν Ὑλγα Γουσίου, ἡ ὁποία ἀρχισε νά συλλέγει λαογραφικό ὑλικό μέ προτροπή τοῦ θείου τῆς Ἀρ. Στράτη καί μέ ἐνθάρρυνση τοῦ Μέγα, ὅπως φαίνεται ἀπό σχετική ἐπιστολή τῆς.

Γράφει στόν Μέγα, μεταξύ ἄλλων, τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1937: «Στόν τόπο μου, καθώς καί σέ ὅλα τά περίχωρα, διατηρήθηκε καθάρια ὁ Ἑλληνισμός καί ἡ γλῶσσα. Καμμιά ξενική ἐπίδραση δέν φαίνεται. Ἀπό τοὺς παλαιότερους θ' ἀκούσετε πολλές λέξεις ἀπό τήν Ἀρχαία (...)· τούρκικες ἐλάχιστες λέξεις σέ ἄνθη κυρίως ἢ φυτά (...).

Ἴσως χρειάζεται νά σᾶς πῶ, πῶς ἡ πατρίδα μου ἔχει ὑποστει τόν κακῶς ἐννοούμενον πολιτισμόν. Ἡ πολυτέλεια, ἡ ἐπίδειξις καί ἡ τυπικότης, γενικά δέ τό γυαλιστερό πασάλειμμα τῆς κορνίζας ἔχουν ἀφαιρέσει ἀπό τήν εἰκόνα τοῦ χωριοῦ ὅ,τι ἀγνό καί εὐγενικό, πού δίνει ἀπλότητα καί ξεκουράζει τήν ψυχή. Δέν εἶναι χωριό χωρίς ὁμως νά εἶναι καί πόλις.

10. Ἐπετηρίς Λαογραφικοῦ Ἀρχείου ΙΓ'-ΙΔ', ὁ. π., σ. 74.

Στερούμεθα τά καλά του χωριού, δέν έχομε όμως και τίς ευκολίες της άλλης».

Τό επόμενο έτος, τό 1938, εισέρχονται στό 'Αρχείο δύο συλλογές από μαθητές του Γυμνασίου 'Αρρένων Σερρών και του Δημοτικού Σχολείου Δημητριτίσιου Νιγρίτας (άριθμ. εισαγ. 1183 και 1184 αντίστοιχα). Περιέχουν παραμύθια, μύθους και παραδόσεις, καταρτίσθηκαν δέ στό πλαίσιο σχετικής έγκυκλίου του 'Υπουργείου Παιδείας «πρός τούς κ.κ. 'Επιθεωρητάς Μέσης και Δημοτικής 'Εκπαιδύσεως και τούς 'Επιθεωρητάς τών Δημ. Σχολείων του Κράτους».¹¹

Σημειώνεται σχετικά ότι ήδη από τό 1857, ό τότε ύπουργός τών 'Εκκλησιαστικών και της Δημοσίας 'Εκπαιδύσεως, μέ έγκυκλίό του προέτρεπε τούς διδασκάλους, εκτός από τά κύρια διδακτικά τους καθήκοντα, «νά στρέψωσιν ώφελίμως τάς φιλοπόνους αυτών έρεύννας» σέ συλλογή και διάσωση λαογραφικού ύλικού, τό όποιο χαρακτηρίζει ως ζώντα ιστορικά μνημεία. 'Όπως τονίζεται στην ίδια έγκύκλιο, «εις τά στόματα του λαού σώζονται εισέτι, άλλ' όσημέραι κατά φυσικόν λόγον εκλείπουσι, λέξεις, φράσεις, παροιμίες, άσμάτια, διηγήματα ιστορικά τε και μυθικά και παντός είδους παραδόσεις εικονίζουσαι άρκούντως διαφόρους φάσεις του έθνικου ήμών βίου και δια φωτίζουσαι σκοτεινά μέρη της ιστορίας αυτού».¹²

Τό ίδιο έτος, τό 1938, καταγράφονται δύο ακόμη χφα της Γουσίου (άριθμ. εισαγ. 1137, 1314), από τό Ροδολείβος πάντοτε, μέ τραγούδια, παροιμίες, παραδόσεις και ειδήσεις γιά τό σπιτι, τή λαϊκή λατρεία, τό παιδί, τή μαγεία, τή δεισιδαιμονία. Καί τά δύο έγιναν βάσει όδηγιών, τίς όποιες είχε λάβει από τόν Μέγα, όπως φαίνεται από έπιστολή της πού επισυνάπτεται στό χφο.

'Ακολουθεί μακρά σιωπή μέχρι τό 1954, όποτε εισάγονται στό 'Αρχείο 21 χφα (άριθμ. εισαγ. 2045-2065), από ισάριθμα χωριά της έπαρχίας Σιντικής. Προέρχονται από διδασκάλους (προφανώς κατόπιν έγκυκλίου του οικείου επιθεωρητού) και περιέχουν ύλικό γύρω από τήν κοινοτική όργάνωση, τό λαϊκό δίκαιο, τή γέννηση και τό παιδί, τό γάμο, τήν τελευτή, τή λαϊκή λατρεία, τή μαγεία και δεισιδαιμονία, τή μαντική και άλλες εκφάνσεις της λαογραφίας μας.

Τά παραπάνω χφα δικαιώνουν τήν πεποίθηση ότι οι εκπαιδευτικοί άποτελούν τούς πλέον σημαντικούς και καταλλήλους συλλογείς λαογραφικού ύλικού. Τό 1919, πού ήδη είχε συστηματοποιηθεί ή λαογραφική έρευνα, μετά και τήν ίδρυση της 'Ελληνικής Λαογραφικής 'Εταιρείας τό

11. 'Εγκύκλιος 'Υπουργείου Παιδείας υπ' άριθμ. 28795/6.4.1938, μέ τήν όποία κοινοποιείται ή υπ' άριθμ. 10287/1938 έγκύκλιος της 'Ακαδημίας 'Αθηνών.

12. Βαγιακάκος, ό.π., σ. 146.

1909, ὁ Στίλπων Κυριακίδης, διευθυντής τότε τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, σέ ἐγκύκλιό του πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικούς γιὰ τὴ συλλογὴ λαογραφικῆς ὕλης, τόνιζε ὅτι αὐτοί, «ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των ζῶντες ἐν τοῖς κόλποις τοῦ λαοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ λαοῦ τῶν χωρίων, ὅστις μακρὰν τοῦ ρεύματος τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ τῶν πόλεων διατηρεῖ ἀκραιφνέστερα τὰ πατροπαράδοτα κειμήλια, δύνανται καλύτερον καὶ εὐκολώτερον παντὸς ἄλλου κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτῶν, νὰ μελετήσωσι τὸν βίον αὐτοῦ ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις καὶ νὰ καταρτίσωσι μελέτας καὶ συλλογὰς ἀξιολογωτάτας»¹³. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐπισημαίνει καὶ ὁ Μέγας, τονίζοντας σέ ὁμιλία του ὅτι γιὰ τὴ διάσωση τοῦ λαογραφικοῦ θησαυροῦ μας, πού ἀποτελεῖ ἐθνικὸ καθήκον, «κάνεις δὲν εἶναι τόσον ἐνδεδειγμένος ὅσον οἱ δημοδιδάσκαλοι· καὶ πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι εἰς τὴν συνεργασίαν των ἡ Ἑλληνικὴ Λαογραφία ὀφείλει ἕως τώρα πολλὰ...»¹⁴.

Τὸ ἴδιο ἔτος, τὸ 1954, καταγράφεται ἓνα ἀκόμη χφο (ἀριθμ. εἰσαγ. 2118), προερχόμενο ἀπὸ τὸ Λαογραφικὸ Φροντιστήριον τοῦ Μέγα.

Τὸ 1961 καταγράφεται ἓνα χφο (ἀριθμ. εἰσαγ. 2393), τὸ ὁποῖο μεταξύ ἄλλων περιέχει καὶ ἠχογραφήσεις ἀπὸ τὴν Κορμίστα καὶ τὴν Πρώτη¹⁵.

Τὸ μεθεπόμενο ἔτος, τὸ 1963, ὁ καθηγητὴς Γ. Κ. Σπυριδάκης, διευθυντὴς τότε τοῦ Ἀρχείου, καταθέτει ἓνα χφο (ἀριθμ. εἰσαγ. 2742), πού συνόδευε γενομένη κινηματογράφηση τὸ ἔτος αὐτὸ τῶν Ἀναστεναρίων στὴν Ἁγία Ἐλένη, τοῦ γνωστοῦ ἐθίμου θρακικῆς καταγωγῆς, τὸ ὁποῖο οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ εὐρίσκεται στό ἐπίκεντρο τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς δημοσιότητας. Ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἐλένη ἐπίσης κατατέθηκε ἓνα ἀκόμη χφο μέ εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας (ἀριθμ. εἰσαγ. 2743).

Ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ ἔτους αὐτοῦ, τοῦ 1963, τὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο, ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Σπυριδάκη, ἀναλαμβάνει ἓνα πρωτοποριακὸ γιὰ τὴν ἐποχὴ πρόγραμμα, μέ τὴν οἰκονομικὴ χορηγία τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, γιὰ τὴ συστηματικὴ συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἀπὸ διάφορες περιοχὲς μέ ἐπιτόπιες μεταβάσεις.

Ὁ ὁμιλῶν προσλαμβάνεται ἀπὸ 1ης Μαΐου τοῦ ἰδίου ἔτους ὡς ἐπιστη-

13. Βλ. Λαογραφία 8 (1921), σ. 238. Ἡ ἴδρυση τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἐταιρείας, ἀπὸ τὸν Ν. Γ. Πολίτη, ὅπως ἐπισημαίνει ὁ Κυριακίδης (ὁ. π., σ. 237), συνετέλεσε, ἐκτός τῶν ἄλλων, καὶ στὸν ἐπιστημονικότερο καταρτισμὸ τῶν λαογραφικῶν συλλογῶν «ἐν ᾧ δυστυχῶς οἱ παλαιότεροι συλλογεῖς ζῆλον μὲν πολὺν εἶχον, στερούμενοι ὅμως ὑγιᾶν ἐπιστημονικῶν ἀντιλήψεων, κακῶς συνέλεγον καὶ τὰ συλλεγόμενα πολλάκις ἐφθειρον οὕτως, ὥστε πλείοσαι τῶν συλλογῶν αὐτῶν νὰ εἶναι σήμερον ἐπιστημονικῶς ἄχρηστοι».

14. Γ. Α. Μέγας, Ἡ Λαογραφία καὶ ἡ συμβολὴ τῶν διδασκάλων εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς. Λαογραφία 25 (1967), σελ. 43-56 (ὁμιλία τοῦ 1939).

15. Στ. Καρακάσης, Μουσικὴ ἀποστολὴ εἰς τὴν περιφέρειαν Παγγαίου Μακεδονίας. Ἐπετηρὶς Κέντρου Λαογραφίας Π' - ΙΔ' (1960-61), σελ. 421-430, ὅπου ἐνδιαφέρουσες μουσικολογικὲς κ.ἀ. παρατηρήσεις γιὰ τὴν περιοχὴ.

μονικός συνεργάτης για τό πρόγραμμα αυτό.¹⁶ Άφεταιρία του άπετέλεσε ή περιοχή Σερρών, λόγω του πλούτου της σέ άνόθευτες μορφές του λαϊκού μας πολιτισμού και τής ιδιαίτερης έθνικής της σημασίας μέ τό πολύπαθο ιστορικό παρελθόν.

Στό πλαίσιο του έρευνητικού-συλλεκτικού αυτού προγράμματος έκτελούνται, τό ίδιο έτος, τό 1963, τέσσερις μηνιαίες άποστολές, μέ τίς όποιες άποθησαυρίζεται πλούσιο ύλικό μέ καταγραφή, ήχογράφηση και φωτογράφηση. Τό ύλικό αυτό καλύπτει πλείστους τομείς του ύλικού, πνευματικού και κοινωνικού βίου (άριθμ. εισαγ. 2761-2763, 2779).

Τό επόμενο έτος, τό 1964, εισέρχονται στό Άρχείο 31 συλλογές από την περιοχή Βισαλτίας, μέ ποικίλο ύλικό. Έχουν και αυτές καταρτισθεί από εκπαιδευτικούς, μέ την άξιόπαινη πρωτοβουλία του τότε επιθεωρητού Σωτ. Φάσσα (άριθμ. εισαγ. 2897₁₋₃₁).

Τό 1965 κατατίθενται 5 χφα (άριθμ. εισαγ. 2938, 2939, 2946, 2970, 2972), τά δύο από τόν ύποφαινόμενο. Τό πρώτο άπ' αυτά (άριθμ. εισαγ. 2938) αναφέρεται στό έθιμο του «Καλόγερου», θρακικής επίσης καταγωγής, πού και αυτό συνεχίζει νά τελείται στην Άγία Έλένη.¹⁷ Τό χφο συνοδεύει σχετική κινηματογράφηση του έθιμου, πρώτη στή σειρά άποτύπωσης επί κινηματογραφικής ταινίας εκδηλώσεων πού επιχωριάζουν στην περιφέρεια¹⁸. Τό άλλο χφο (άριθμ. εισαγ. 2946) περιέχει ποικίλο ύλικό, μαζί μέ περιγραφές κινηματογραφήσεων λατρευτικών έθιμων τής Πασχαλινής περιόδου, ειδικότερα δημοτελους θυσίας («κουρμπάνι») στην Κάτω Όρεινή και τής έορτής του άγίου Γεωργίου στο Νέο Σούλι.¹⁹

Τό 1966 είναι πλούσιο σέ εισαγωγή ύλικού από την περιοχή. Καταγράφηκαν 33 χφα, από εκπαιδευτικούς και πάλι, τής έπαρχίας Σερρών, μέ πρωτοβουλία του οικείου επιθεωρητού Βασ. Παπαστεφάνου (άριθμ. εισαγ. 3129-3160Α) και ένα ακόμη μεμονωμένως (άριθμ. εισαγ. 2989), από διδάσκαλο επίσης. Τό ύλικό των χφων είναι, ως συνήθως, ποικίλο σέ θεματογραφία, μέ ιδιαίτερη συχνότητα τό γάμο, τά τραγούδια και τή λαϊκή λατρεία.

Τό 1967 καταγράφονται δύο χφα, τό ένα του ύποφαινομένου²⁰ (άριθμ.

16. Βλ. Έπετηρίδα Λαογραφικού Άρχείου ΙΕ' -ΙΣΤ' (1962-63), σ. 391.

17. Γ.Ν. Αϊκατερινίδης «Καλόγερος». Ένα εϋετηρικό έθιμο τής Θράκης. Σερραϊκά Χρονικά 8 (1979), σελ. 195-206.

18. Για τίς κινηματογραφήσεις αυτές βλ. Έπετηρίδα Κέντρου Λαογραφίας ΙΗ' -ΙΘ' (1965- 66), σελ. 390-92, και τόμ. Κ' -ΚΑ' (1967-68), σ. 428.

19. Γ.Ν. Αϊκατερινίδης, 'Ο έορτασμός του Άγίου Γεωργίου εις Νέον Σούλι Σερρών. Σερραϊκά Χρονικά 5 (1969), σελ. 129-148.

20. Γ.Ν. Αϊκατερινίδης, Έκθεσις ειδικής λαογραφικής έρεύνης εις τόν νομόν Σερρών (26 Φεβρ. - 8 Μαρτ. 1967). Έπετηρίς Κέντρου Λαογραφίας Κ' -ΚΑ' (1967-68), σελ. 242-304.

είσαγ. 3168) από ειδική αποστολή για κινηματογράφηση έθιμικῶν ἐκδηλώσεων, ὅπως τὸ «χελιδόνισμα»²¹. Τὸ ἄλλο χφο (ἀριθμ. είσαγ. 3184) κατατέθηκε ἀπὸ θεολόγο καθηγητή.

Τὸ 1968 εἰσέρχονται στὸ Κέντρο τρία χφα (ἀριθμ. είσαγ. 3217, 3223, 3329), τὸ 1969 δύο (ἀριθμ. είσαγ. 3398, 3412), τὸ 1970 κανένα, τὸ 1971 τριάντα τέσσερα (34) χφα (ἀριθμ. είσαγ. 3540-3573) ἀπὸ ἐκπαιδευτικούς τῆς περιφέρειας Σερρών, μέ καταθέτη τὸν οἰκεῖο ἐπιθεωρητὴ Κων. Χανιώτη. Εἶναι ἔτσι ἐντυπωσιακὴ καὶ πάλι ἡ προσφορά τῶν διδασκάλων. Τὸ ἴδιο ἔτος κατατέθηκε μία ἀκόμη μεμονωμένη συλλογὴ (ἀρ. είσ. 3534).

Μετά τὸ 1971 παρατηρεῖται συλλεκτικὴ ὕφεση, ὅσον ἀφορᾷ τὴν περιοχὴ Σερρών. Ἐτσι τὸ 1972 κατατίθεται ἓνα χφο (ἀριθμ. είσαγ. 3643) καὶ τὸ 1973 ἐπίσης ἓνα (ἀριθμ. είσαγ. 3764) ἀπὸ τὸν Γ.Α. Μέγα, μέ περιγραφή κινηματογραφῆσεως τῶν Ἀναστεναρίων, καθὼς καὶ δύο ἄλλα (ἀριθμ. είσαγ. 3663 καὶ 3683) ἀπὸ ἐκπαιδευτικούς καὶ αὐτά.

Τὸ 1974 καταγράφεται μία συλλογὴ (ἀριθμ. είσαγ. 3781) καὶ τὸ 1977 εἰσέρχονται δύο συλλογές (ἀριθμ. είσαγ. 3999 καὶ 4000), καθὼς καὶ μία (ἀριθμ. είσαγ. 4068) μέ σύμμεικτο ὕλικὸ ἀπὸ διάφορα μέρη, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τὰ Σέρρας.

Μετά μακρὰν καὶ πάλι ἀπουσία ἡ περιοχὴ δίδει τὴ λαογραφικὴ παρουσία της τὸ 1986, μέ συλλογὴ ἠχογραφημένων τραγουδιῶν ἀπὸ τὸ Νέο Σούλι (ἀριθμ. είσαγ. 4286).

Στὸ οἰκεῖο βιβλίον είσαγωγῆς χφων τοῦ Κέντρου ἔχουν καταγραφεῖ καὶ 11 ἀκόμη ὀλιγοσέλιδες συλλογές (ἀριθμ. είσαγ. 4268-4278), μέ ποικίλο λαογραφικὸ ὕλικὸ τῆς περιοχῆς, ἡσσονος ὅμως σημασίας, πού συγκεντρώθηκε ἀπὸ μαθητές Γυμνασίων καὶ Λυκείων, στὸ πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὸ ἔτος, τὸ ἀφιερωμένο στὴν Ἑλληνικὴ Παράδοση, σύμφωνα μέ ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας τὸ 1978.²²

Οἱ λαογραφικὲς ὅμως πληροφορίες ἀπὸ τὴν περιοχὴ Σερρών δὲν ἐξαντλοῦνται μέ τὰ πῖο πάνω χειρόγραφα. Ὑπάρχει ἀκόμη μία σημαντικὴ συλλογὴ ἐξειδικευμένου ὕλικου, πού ἀποτελεῖ μέρος μείζονος προσπάθειας τοῦ Κέντρου γιὰ τὴν ἐκδοση τοῦ Ἄτλαντα τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, μέ θέμα τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ τίς ἐθιμικὲς πυρές πού ἀνάβονται στὴ διάρκεια τοῦ χρόνου.²³

21. Γ.Ν. Αἰκατερινίδης, Τὸ «Χελιδόνισμα» στὴν περιοχὴ Σερρών. Σερραϊκὰ Χρονικά 7 (1973), σελ. 115-130.

22. Ἐγκύκλιος τῆς 11.12.1978.

23. Ἄτλας τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας. Ἐκδοσις τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Λεύκωμα Ι. Ἐύλινον ἄροτρον, ζυγός, σιδηροῦν ἄροτρον, ἄροτρίασις. Ἐπιμελεία: Στ. Δ. Ἡμέλλου - Γρηγ. Κ. Δημητροπούλου, Ἀθήνα 1975 (4 χάρτες + 14 πίνακες 0.42 × 0.57 μ. Ὁ πρῶτος χάρτης ἀναφέρεται στίς περιοδικὲς ἐθιμικὲς πυρές).

Ἡ σύνθεση τοῦ Ἐπιτομίου ἀπαίτησε μακρόχρονη προετοιμασία, κυρίως γιὰ τὴ συγκέντρωση τοῦ ὑλικοῦ. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸν ἐκδόθηκε τὸ 1968 εἰδικὸ Ἐρωτηματολόγιό ἀπὸ 35 σελίδες, τὸ ὁποῖο στάλθηκε μὲ ἔντυπες ὁδηγίες στοὺς διδασκάλους, δυνάμει σχετικῆς ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας²⁴, γιὰ νὰ τὸ συμπληρώσουν καὶ νὰ τὸ ἐπιστρέψουν ἐν συνεχείᾳ στὸ Κέντρο.

Στὸ πλαίσιο τῆς προσπάθειας αὐτῆς ἀπεστάλησαν συμπληρωμένα ἀπὸ τὴν περιοχὴ Σερρῶν 87 Ἐρωτηματολόγια, τὸ ὑλικὸ τῶν ὁποίων, ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τίς ἄλλες συλλογές, ἀναφέρεται ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς γηγενεῖς καὶ στοὺς πρόσφυγες.

Οἱ πληροφορίες τῶν παραπάνω Ἐρωτηματολογίων εἶναι πολλαπλῶς χρήσιμες, δεδομένου ὅτι οἱ ἐπὶ μέρους ἐρωτήσεις, κατὰ συνέπεια δὲ καὶ οἱ ἀπαντήσεις, καλύπτουν θέματα εὐρύτερα ἀπ' ὅσα ὁ τίτλος ὑποδηλώνει, ὅπως εἶναι ἡ κοινωνικὴ ὀργάνωση, τὸ ἐθνικὸ δίκαιο, ἡ βιοτεχνία, οἱ ἐποχικὲς μετακινήσεις πληθυσμῶν γιὰ ἐξεύρεση ἢ προσφορά ἐργασίας κ.ἄ. Ἀξιόλογο εἶναι σὲ πολλές περιπτώσεις καὶ τὸ εἰκαστικὸ ὑλικὸ, ἀπὸ φωτογραφίες καὶ σχεδιαγράμματα, πού συνοδεύει τίς ἀπαντήσεις.

Ἀρκετὲς ἐξ ἄλλου ἀπαντήσεις ἀναπτύσσονται σὲ μεγαλύτερη ἔκταση, ἐκτὸς τοῦ εἰδικοῦ χώρου τοῦ Ἐρωτηματολογίου, σὲ ξεχωριστὰ τετράδια ἢ φύλλα χαρτιοῦ, ὥστε νὰ ἀποτελοῦν πληρέστερη ἢ καὶ πρόσθετη πηγὴ λαογραφικῶν εἰδήσεων²⁵.

Ἀπὸ τὰ παραπάνω γίνεται φανερό ὅτι οἱ ἐκφάνσεις καὶ ἐκφράσεις τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ τῆς περιοχῆς Σερρῶν ἀντιπροσωπεύονται ἐπαρκῶς στίς ἤδη ὑπάρχουσες ἀπὸ τὴν περιοχὴ συλλογές²⁶ στὸ Κέντρο Λαογραφίας²⁷ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

24. Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθμ. 55584 / 28.5.1969.

25. Τελευταίως ἄρχισε ἀπὸ τὸ Κέντρο ἡ ἀποστολὴ (Α.Π. 5119 / 2.4.1991) στοὺς ἐκπαιδευτικούς ἐνὸς ἐκδομῆ εἰδικοῦ Ἐρωτηματολογίου γιὰ ἐπιπλα καὶ σκευὴ (σελίδες 56, σύνταξη - ἐπιμέλεια: Ἄννα Παπαμιχαήλ - Κουτρούμπα). Ἡ ὅλη ὁμως ἔρευνα βρίσκεται ἐκδομῆ ἐν ἐξελίξει, γι' αὐτὸ δὲν ἀναφέρονται τὰ Ἐρωτηματολόγια αὐτὰ ἐδῶ, πρέπει ὁμως νὰ ληφθοῦν μελλοντικῶς ὑπ' ὄψη γιὰ τὴν ἀποτίμηση τοῦ τοπικοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

26. Γιὰ τὸ περιεχόμενο καὶ τοὺς τόπους προελεύσεως τῶν συλλογῶν χειρογράφων καὶ Ἐρωτηματολογίων βλ. Ἐπίμετρον. Βλ. καὶ Γ.Ν. Αἰκατερινίδης, Λαογραφικὴ καὶ Γλωσσικὴ βιβλιογραφία νομοῦ Σερρῶν. Σερραϊκὰ Χρονικά 6 (1973), σελ. 161-232.

27. Σημειώνεται ὅτι χρα μὲ λαογραφικὸ καὶ γλωσσικὸ ὑλικὸ ἀπὸ τὴν περιοχὴ Σερρῶν εὐρίσκονται καὶ στὸ Κέντρον Συντάξεως Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (βλ. Βαγιακάκος, ὁ.π., σ. 123-124), καθὼς καὶ στὸ Σπουδαστήριον Λαογραφίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (βλ. Αἰκατερινίδης, Λαογραφικὴ καὶ Γλωσσικὴ βιβλιογραφία, ὁ.π., καὶ Μαρία Μηλίγκου-Μαρκαντώνη, Χειρογράφεσ συλλογές πρωτογενοῦσ λαογραφικῆς ὕλης τοῦ Σπουδαστηρίου Λαογραφίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 1966-1986. Παρουσία, τόμ. Ε', 1987, σελ. 539-549). Γὰ χρα αἰτὰ, μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1972, ἔχουν περιληφθεῖ στὴν οἰκεία βιβλιογραφία (βλ. προηγούμενη σημείωση).

Παρ' όλα αυτά, η προσπάθεια δέν πρέπει νά θεωρηθεί ότι ολοκληρώθηκε. Αντίθετα, επιβάλλεται νά συνεχισθεί, αφού τό νεώτερο ύλικό πού θά συλλεγεί μπορεί νά οδηγήσει, πέραν τής άπλής άποθησαύρισης, καί σέ συγκριτικές παρατηρήσεις.

“Όπως χαρακτηριστικά έχει τονιστεί, «δέν πρέπει νά διατάξη κανείς νά καταγράψη καί δημοσιεύση ύλικόν λαογραφικόν καί άν ακόμη εΐναι άλλοθεν γνωστόν ή δημοσιευμένον. Όταν εργάζεται κανείς εύσυνειδήτως, όταν παραλαμβάνη άμέσως παρά του λαού, ως εΐναι βέβαιος ότι πάντοτε συνεισφέρει κάτι νέον καί άξιον λόγου· πρώτον, διότι τά γλωσσικά μνημεία καί αί συνήθειαι του λαού παρουσιάζουν πάντοτε παραλλαγάς, καί δεύτερον, διότι τήν λαογραφικήν έρευναν ενδιαφέρει τά μέγιστα καί ή γεωγραφική έξάπλωσις ενός φαινομένου»²⁸.

Εΐναι βέβαιο ότι στό έργο τής περαιτέρω συγκέντρωσης καί διάσωσης του Λαογραφικού πλούτου τής περιοχής θά εξακολουθήσουν νά πρωτοστατούν οι Έκπαιδευτικοί, όπως μέχρι σήμερα. Τούς άνήκει κάθε έπαινος. Παράλληλα, όμως, καί ή προκήρυξη σχετικών διαγωνισμών από καταλλήλους φορείς, όπως οι Δήμοι καί οι Κοινότητες, μέ καθιέρωση μάλιστα τιμητικών διακρίσεων²⁹, πολλά θά είχε νά προσφέρει.

28. Γ.Α. Μέγας Έ Λαογραφία καί ή συμβολή των διδασκάλων, ό.π., σ. 56.

29. Όπως αναφέρθηκε, ή Άκαδημία Άθηνών έχει καθιερώσει από τό 1954 τιμητικές διακρίσεις (μετά ή άνευ χρηματικής άμοιβής) σέ συλλογείς λαογραφικού ύλικού (βλ. Έπετηρίδα Λαογραφικού Άρχείου 20-21, ό.π., σ. 11). Πρόκειται, άλλωστε, για πρακτική, ή όποία έχει εφαρμοσθεί μέ έπιτυχία από τόν παρελθόντα ήδη αιώνα (διάφορα «Διαγωνίσματα» κλπ· βλ. Βαγιακάκος, ό. π., Παραρτήματα).

25

ΕΠΙΜΕΤΡΟΝ

I.

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

(Αναγράφονται, κατά σειρά, ὁ ἀριθμὸς εἰσαγωγῆς, τὸ ὄνομα τοῦ συλλογέως, ὁ τίτλος, ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος καταρτίσεως τῆς συλλογῆς, τὸ σχῆμα καὶ οἱ σελίδες τῆς. Μὲ μικρότερα στοιχεῖα ἀναγράφεται τὸ περιεχόμενον τῆς συλλογῆς, ἐκτὸς ἂν τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τὸν τίτλο. Ἐπισημαίνονται ἐπίσης οἱ περιπτώσεις πού τὸ ὕλικό προέρχεται ἀπὸ πρόσφυγες.)

1. Ἀριθμ. εἰσαγ. 1107, Λαζάρου Γάιος, Ζητήματα τοῦ λαϊκοῦ δικαίου ἐκ Μελενίκου, ἐν Σιδηροκάστρῳ 1937, 4ο, σελ. 4.
2. Ἀριθμ. εἰσαγ. 1111, Γουσίου Ὁλγα, [166] Παροιμίαι ἐκ Ροδολείβους Σερρών, 1937, 4ο, σελ. 8.
3. Ἀριθμ. εἰσαγ. 1137, Γουσίου Ὁλγα, Λαογραφικά ἐκ Ροδολείβους, 1938, 4ο, σελ. 23.
Ἄσματα, αἰνίγματα 42, παροιμίαι 36.
4. Ἀριθμ. εἰσαγ. 1183, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ὑπὸ μαθητῶν Γυμνασίου Ἀρρένων Σερρών, 1938, 4ο, σελ. 89.
Παραμῦθια 16, μῦθοι 25, παραδόσεις 2.
5. Ἀριθμ. εἰσαγ. 1184, Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ὑπὸ μαθητῶν Δημοτικοῦ Σχολείου Δημητριτσίου Σερρών, 1938, 4ο, σελ. 34.
Παραμῦθια 9, μῦθοι 4.
6. Ἀριθμ. εἰσαγ. 1314, Γουσίου Ὁλγα, Λαογραφικά σύμμεικτα ἐκ Ροδολείβους Παγγαίου, Ὀκτώβριος 1938, 4ο, σελ. 12.
Ἄσματα 12, παροιμίαι 5, παραδόσεις 2, εἰδήσεις περὶ οἰκίας, λατρείας, παιδίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας.
7. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2045, Μπίτσικας Γ., Γαμήλια καὶ νεκρικά ἔθιμα ἐκ Καμαρωτοῦ Σιντικῆς, 1954, 4ο, σελ. 16 + 5.
8. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2046, Γιανναδάκης Κ., Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου περιοχῆς χωρίου Ἀχλαδοχωρίου, 1954, 4ο, σελ. 29.
Εἰδήσεις κοινῶν ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, παιδίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας.
9. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2047, Γιαννακόπουλος Π., Τσουκαλᾶς Ἀναστ., Λαογραφικαὶ σημειώσεις ἐκ Κάτω Πορροῖων Σιντικῆς, 1954, 4ο, σελ. 78.
Εἰδήσεις λαϊκοῦ δικαίου, παιδίου, βαπτίσεως, γάμου, τελευτῆς (Πόντιοι).
10. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2048, Μαργαρώνης Ἐμμ., Ἔργασια ἐπὶ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τοῦ χωρίου Ἄνω Πορροῖα, 1954, 4ο, σελ. 15.

- Περιέχει ζητήματα άφορώντα την κοινων. όργάνωση, δίκαιο, παιδί, γάμο, τελευταί (Βλάχοι, πρόσφ. Μ. Άσίας, Πόντου).
- 10α. Άριθμ. εισαγ. 2049, Γεωργιάδης Θεόδ., Ζητήματα Έλληνικής Λαογραφίας εις τό χωρίον Άνω Πορρόια, 1954, 4ο, σελ. 11.
Ειδήσεις λαϊκής λατρείας.
 11. Άριθμ. εισαγ. 2050, Νικολάου Εύαγγελία, Λαογραφικά στοιχεία Χορτερού Σιντικής, 1954, 8ο, σελ. 19 + 14.
Ειδήσεις περί γάμου και τελευταίης.
 12. Άριθμ. εισαγ. 2051, Παπαΰ Νικ., Λαογραφικά στοιχεία εκ Σχιστολίθου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 8.
Περιέχει κυρίως ειδήσεις κοινωνικής όργανώσεως (Πόντιοι).
 13. Άριθμ. εισαγ. 2052, Τσέλλης Κων., Άπαντήσεις επί ζητημάτων Έλληνικής Λαογραφίας (εκ Σιδηροκάστρου), 1954, 4ο, σελ. 3.
Μαγεία και δεισιδαιμονία, μαντική.
 14. Άριθμ. εισαγ. 2053, Καρακολίδης Σωτ., Έλληνική Λαογραφία εκ Γονίμου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 18.
Κοινων. όργάνωση, λαϊκό δίκαιο, γέννηση, γάμος, τελευταί, δεισιδαιμ., μαντική (πρόσφυγες Μ. Άσίας).
 15. Άριθμ. εισαγ. 2054, Ίωάννης Πατσαρίδης, Ζητήματα Έλληνικής Λαογραφίας εκ Σιδηροκάστρου, 1954, 4ο, σελ. 10.
Ειδήσεις λαϊκής λατρείας και παιδικού βίου.
 16. Άριθμ. εισαγ. 2055, Ίωαννίδης Κων., Λαογραφικόν ύλικόν εκ Καρυδοχωρίου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 17.
Κοινωνική όργάνωση, λαϊκό δίκαιο, παιδί, γάμος.
 17. Άριθμ. εισαγ. 2056, Κωνσταντινίδου Χρυσούλα, Λαογραφικά Καστανούσσης Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 14.
Λαϊκή λατρεία και δεισιδαιμ., γάμος (Πόντιοι).
 18. Άριθμ. εισαγ. 2057, Κόντης Δημ., Ζητήματα Έλληνικής Λαογραφίας εκ Μοναστηρακίου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 9.
Ειδήσεις λαϊκής λατρείας.
 19. Άριθμ. εισαγ. 2058, Καρούνζος Ίω., Λαογραφική έρευνα του χωρίου Καπνοφύτου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 15.
Περιέχει κυρίως ειδήσεις κοινωνικής όργανώσεως (Βλάχοι και Πόντιοι).
 20. Άριθμ. εισαγ. 2059, Μερτίκας Άντ., Ζητήματα Έλληνικής Λαογραφίας Άκριτοχωρίου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 11.
Λαϊκή λατρεία, γάμος, τελευταί, μαγεία, μαντική, άστρολογία, μετεωρολογία, δημ. ιατρική (γηγενείς, πρόσφ. Μ. Άσίας και Πόντου).
 21. Άριθμ. εισαγ. 2060, Πέτσα Άσπασία, Λαογραφική ύλη εκ Μεγαλοχωρίου Σιντικής, 1954, 4ο, σελ. 21.
Μαγεία, δεισιδαιμ., μαντική (γηγενείς και πρόσφ. Άν. Θράκης).
 22. Άριθμ. εισαγ. 2061, Σταθοπούλου Παναγιώτα, Λαογραφική πραγμα-

- τεία. Ἦθη καὶ ἔθιμα τοῦ συνοικισμοῦ Θερμοπηγῆς (Σιντικῆς), 1954, 4ο, σελ. 23.
Κοινων. ὄργάν., γάμος, τελευτή, μαγεία, μαντική, δημῶδ. ἰατρική (Πόντιοι).
23. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2062, Ζαχαρῆς Δημ., Λαογραφικά ἐκ Πλατανακίων Σιντικῆς, 1954, 4ο, σελ. 5.
Κοινωνική ὄργάνωση, λαϊκό δίκαιο (Πόντιοι).
24. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2063, Ἀγγελίδου Καλλιόπη, Πουλακιδάκος Κ., Λαογραφική μελέτη χωρίου Βυρωνείας Σιντικῆς, 1954, 4ο, σελ. 33.
Κοινων. ὄργάνωση, λαϊκό δίκαιο, παιδί, γάμος, τελευτή, ἀστρολογία, μετεωρολ., δημ. ἰατρική (Πόντιοι).
25. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2064, Κυμουτσίδης Παν., Πραγματεία λαογραφικοῦ ὕλικου, Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀγκίστρου, 1954, 4ο, σελ. 5.
Σέ λογοτεχν. ἀπόδοση τὸ θέμα «Γάμος στό χωριό».
26. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2065, Μπούκαλης Γ., Λαογραφικά ἐξ Ὀμαλοῦ Σιντικῆς, 1954, 4ο, σελ. 5.
Δεισιδαίμονες συνήθειες.
27. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2118, Λιβρῆ Ἐλευθερία, Ἔθιμα λαμβάνοντα χώραν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Λαζάρου (εἰς Σέμαλτον Σερρών), 1954, 4ο, σελ. 19-20.
28. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2393, Καρακάσης Στ., Λαογραφική (μουσική) ἀποστολή εἰς περιοχὴν Παγγαίου, 4 Αὐγ. - 2 Σεπτ. 1961, 1961, 8ο, σελ. 281.
Ἦχογραφεμένα ἄσματα ἐκ Κορμίστης καὶ Πρώτης.
29. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2742, Σπυριδάκης Γ. Κ., Περιγραφή τῆς τελετῆς τῶν Ἀναστεναρίων εἰς Ἀγίαν Ἐλένην Σερρών τὴν 21ην καὶ 22αν Μαΐου 1963, 4ο, σελ. 17.
30. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2743, Φασουλᾶ Παρασκευή, Λαογραφικά ἐξ Ἀγίας Ἐλένης Σερρών, 1963, 4ο, σελ. 8.
Περιέχει καὶ 4 λατρευτικά τραγοῦδια (πρόσφ. Ἀνατ. Θράκης).
31. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2761, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαογραφική ἀποστολή εἰς χωρία τοῦ νομοῦ Σερρών, 19 Μαΐου - 22 Ἰουνίου 1963, 8ο, σελ. 516.
Ἄσματα (κειμ.) 33, ἠχογραφήσεις ἀσμ. καὶ μελωδ. 250, φωτογρ. 29, παραδόσεις 45, αἰνίγμ. 2, μῦθοι 6, παραμύθια καὶ εἰτράτ. διηγήσεις 22, παροιμίες 16, εἰδήσεις σχετικὲς μέ λαϊκὴ κατοικία, ἔνδυμ., τροφές, γεωργικὸ καὶ ποιμενικὸ βίο, ὑφαντικὴ, γέννηση, γάμο, τελευτή, κοινων. ὄργάνωση, λαϊκὴ λατρεία καὶ δεισιδαιμ., μαγεία, ἰατρική, ἀστρολογία, μετεωρολογία, μαντικὴ. Ἡ ὕλη προέρχεται ἀπὸ τὰ χωριά: Ἀγία Ἐλένη, Νέον Σοῦλι, Ἅγιον Πνεῦμα, Ἐμμ. Παππᾶς, Ἀναστασία, Ἀγριανή, Μανδήλιον, Λευκοθέα, Πρώτη, Ροδολεῖβος, Παλαικώμη.
32. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2762, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαογραφική ἀποστολή

- εις τὰ χωρία Μικρό Σούλι, Ἐλαιώνα, Κορμίσταν, Ἀλιστροάτην Σεργῶν, 24 Ἰουλ. - 23 Αὐγ. 1963, 8ο, σελ. 339.
 Ἶσματα (κειμ.) 18, ἦχογραφ. ἀσμάτ. καὶ μελωδ. 97, παραδόσεις 40, μῦθοι, παραμῦθια-εὐτράπ. διηγήσεις 21, αἰνίγμ. 12, φωτογρ. 55, εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, ὑφαντικῆς, παιδίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμ., ἰατρικῆς, μετεωρολ.
33. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2763, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς Νιγρίταν, Εὐκαρπίαν, Σιτοχώρι καὶ Χαροπὸν Σεργῶν, 9 Σεπτ. - 8 Ὀκτ. 1963, 8ο, σελ. 406.
 Ἶσματα (κειμ.) 32, ἦχογραφ. ἀσμάτων καὶ μελωδιῶν 131, παροιμ. 35, παραδ. 33, φωτογρ. 45, παραμ. καὶ εὐτράπ. διηγ. 9, εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, βιοτεχνίας, παιδίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμ., λαϊκῆς ἰατρικῆς, μαντικῆς, τοπωνύμια κ.ἄ. ὕλη.
34. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2779, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς χωρία τοῦ νομοῦ Σεργῶν, 18 Νοεμβρ. - 20 Δεκ. 1963, 8ο, σελ. 390.
 Ἶσματα (κειμ.) 9, ἦχογραφ. 202, παραδ. 13, παραμ. καὶ εὐτράπ. διηγ. 6, φωτογρ. 69, εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς κατοικίας, ἐνδυμ., γεωργ. καὶ ποιμ. βίου, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμ., δημ. ἰατρικῆς, μετεωρολογίας, μαντικῆς, τοπωνύμια κ.ἄ. ὕλη, ἀπὸ τὰ χωριά Ἀηδονοχώριον, Μελενικίτσι, Βαμβακόφυτον καὶ Σησαμιά.
35. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₁, Καρούτης Δημ. κ.ἄ., Λαογραφικὸν ὕλικόν Ἀνθῆς Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 1-13.
 Ἶσματα, εὐχές, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας κ.ἄ.
36. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂, Μασούτης Χρ. κ.ἄ., Λαογραφικὸν ὕλικόν Ἀηδονοχωρίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 14-40.
 Ἶσματα, παραδ., εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, ὀνόματα, τοπωνύμια κ.ἄ.
37. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₃, Θεοδωροπούλου Μαρία, Παπαδημητρίου Γ., Λαογραφικὸν ὕλικόν Ἀγίου Δημητρίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 41-57.
 Ἶσματα 14, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου, τελευτῆς, τοπωνύμια, ὀνόματα κ.ἄ.
38. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₄, Μπαρτζούδης Γ., Βασικάρη Ἐλισάβητ, Λαογραφικὸν ὕλικόν Ἀγίας Παρασκευῆς Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 58-68.
 Ἶσματα 6, αἰνίγματα 5, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου, δεισιδαιμονίας.
39. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₅, Δρογαλᾶς Ἄθαν. κ.ἄ., Λαογραφικὸν ὕλικόν Ἀμπέλων Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 69-86.
 Ἶσματα 4, αἰνίγμ. 13, παροιμ. 21, ὄρκοι 18, κατάρες 20, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, γάμου, τελευτῆς, μαντικῆς κ.ἄ.
40. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₆, Κατσούλης Ἐμμ. κ.ἄ., Λαογραφικὸν ὕλικόν Ἀχινοῦ Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 87-104.

Ειδήσεις λαϊκής λατρείας καί δεισιδαιμ., γάμου, τελευταίας (γηνγενείς, πρόσφυγες Πόντου καί Θράκης, Σαρακατσάνοι).

41. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₇, Χατζάκης Μεν., Λαογραφικόν ὑλικόν Βαρικοῦ Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 105-108.

Ειδήσεις γιά παιδικό βίο, γάμο, τελευτή.

42. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₈, Λιόλια Πασχαλίνα, Χατζηγευσταθίου Εὐρυδίκη, Λαογραφικόν ὑλικόν Βέργης Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 109-123.

* Ἀσματα 10, αἰνίγματα 5, ειδήσεις λαϊκής λατρείας.

43. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₉, Κυρβασίλης Θωμάς, Λαογραφικόν ὑλικόν Δάφνης Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 124-141.

* Ἀσματα 4, παροιμ. 11, αἰνίγμ. 9, ειδήσεις λαϊκής λατρείας, γάμου, μαντικής, μαγείας κ.ἄ.

44. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₀, Ἀγγελάκης Χρ. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Δημητριοῦ Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 142-154.

* Ἀσματα 2, ειδήσεις λαϊκής λατρείας, γάμου, μαντικής κ.ἄ.

45. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₁, Καρούμπαλης Π. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Εὐκαρπίας Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 155-172.

* Ἀσματα 3, παροιμ. 14, αἰνίγμ. 11, παραμ. 2, ειδήσεις περί λαϊκής λατρείας, τοπωνύμια κ.ἄ.

46. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₂, Παναγιωτίδης Δημ., Λαογραφικόν ὑλικόν Ζερβοχωρίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 173-178.

Παραδόσεις 2, παροιμίες 2, ειδήσεις λαϊκής λατρείας, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου, τοπωνύμια, παρωνύμια.

47. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₃, Πεχλιβανίδης Ἡλ., Λαογραφικόν ὑλικόν Θερμῶν Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 179-200.

* Ἀσματα 3, παραδ. 3, ὄρκοι, 1 παραμῦθι, ἀνέκδ. 4, ειδήσεις λαϊκής λατρείας, γάμου, μαντικής κ.ἄ.

48. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₄, Χατζηπαναγιώτης Εὐστ. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Ἰβήρων Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 201-228.

* Ἀσματα 10, 1 παραμ., αἰνίγματα 14, εὐχές 4, ειδήσεις περί λαϊκής λατρείας, γεννήσεως, γάμου, τελευταίας, μαντικής, δεισιδαιμονίας.

49. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₅, Ἀδαμίδης Ἄγγ., Λαογραφικόν ὑλικόν Κεφαλοχωρίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 229-245.

Εὐτράπελες διηγ. 3, παροιμ. 10, αἰνίγμ. 14, ειδήσεις κοινων. ὀργαν., τοπωνύμια, παρωνύμια.

50. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₆, Κηπουρίδης Δημ., Λαογραφικόν ὑλικόν Λαγκαδίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 246-248.

Λαϊκή λατρεία, κοινων. ὀργάν., τοπωνύμια.

51. Ἀριθμ. είσαγ. 2897₁₇, Καρκανεβάτος Σ. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Λευκοτόπου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 249-262.

* Ἀσματα 5, εὐτράπ. διηγ. 2, ειδήσεις λαϊκ. λατρείας, γάμου, δεισιδαιμ., ὀνόματα κ.ἄ.

52. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₁₈, Ἀλεξίου Κων., Λαγοπούλου Ἰωάννα, Λαογραφικόν ὑλικόν Λυγαριάς Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 263-294.
ἄσματα 11, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, μαντικῆς κ.ἄ.
53. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₁₉, Ἀσημακόπουλος Ἡλίας κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Μαυροθαλάσσης Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 295-321.
ἄσματα 10, παροιμίαι 11, εἰδήσεις λαϊκῆς λατρείας, κοινων. ὄργαν., μαντικῆς, τοπωνύμια κ.ἄ.
54. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₀, Καραγιάννης Κ. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Νιγρίτης, 1964, 4ο, σελ. 322-381.
ἄσματα 61, παροιμ. 150, αἰνίγμ. 157, εἰδήσεις λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς, τοπωνύμια κ.ἄ.
55. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₁, Γεωργιάδου Καλλιόπη, Λαογραφικόν ὑλικόν Νέων Κερδυλίων Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 382-385.
ἄσματα 8, εἰδήσεις περὶ γάμου καὶ λαϊκ. λατρείας.
56. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₂, Ἀλουπογιάννης Στ., Λιόλια Ἑλένη, Λαογραφικόν ὑλικόν Νικοκλείας Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 386-396.
ἄσματα 8, εἰδήσεις γάμου.
57. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₃, Μπαξεβάνος Γ., Λαογραφικόν ὑλικόν Ὁρourkeίας Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 397-402.
Εἰδήσεις περὶ γάμου, παιδιοῦ, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας.
58. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₄, Δραγώγιας Ἐμμ., Θεοδωράκη Γεωργία, Λαογραφικόν ὑλικόν Πατρικίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 403-413.
Δίστιχα 8, εἰδήσεις περὶ γάμου, λαϊκῆς λατρείας καὶ δεισιδαιμονίας (πρόσφυγες Μ. Ἀσίας καὶ Θράκης).
59. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₅, Τσέκος Χρ., Σιώπη Ἀντιγόνη, Λαογραφικόν ὑλικόν Σησαμιάς Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 414-418.
Παροιμίαι 6, ἄσματα 2, εἰδήσεις περὶ παιδιοῦ, γάμου, μαντικῆς.
60. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₆, Μούντζιαρης Ἰω. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Σιτοχωρίου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 419-437.
ἄσματα 10, παραδ. 5, εἰδήσεις περὶ γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαγείας, μαντικῆς κ.ἄ.
61. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₇, Διαμαντόπουλος Χρ. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Τερπνῆς Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 438-468.
ἄσματα 9, παιγνίδια 2, παροιμ. 15, εὐτρ. διηγ. 2, 1 παραμ., εἰδήσεις περὶ λαϊκῆς ἰατρικῆς, λατρείας, κοινων. ὀργανώσεως, τοπωνύμια, ὀνόματα κ.ἄ.
62. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₈, Σιφάκης Δημ. κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν Τριανταφυλλεῶν Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 469-513.
ἄσματα 21, παροιμ. 42, παραδ. 4, αἰνίγμ. 26, εὐτρ. διηγήσεις 10, εἰδήσεις περὶ κοινων. ὄργαν., λαϊκ. λατρείας, ἰατρικῆς, γάμου, δεισιδαιμ., τοπωνύμια, παρωνύμια κ.ἄ. (γηγενεῖς καὶ πρόσφ. Πόντου).
63. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897₂₉, Χαλβατσιώτης Γ., Λαογραφικόν ὑλικόν Τραγίλου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 514-537.

- Ἄσματα 7, παραδ. 2, εὔτρ. διηγ. 2, παροιμ. 10, αἰνίγμ. 6, εἰδήσεις περί κοινων. ὀργανώσεως, λατρείας καὶ δεισιδαιμ., γάμου, τοπωνύμια κ.ἄ.
64. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897³⁰, Παπαναγιώτης Παν., Τσιγκουνάκη Κυριακή, Λαογραφικόν ὑλικόν Φλαμπόρου Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 538-542 (Τσιγγάνοι).
65. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2897³¹, Ρήγας Κων., Μεντῆ Μαρία, Λαογραφικόν ὑλικόν Χουμνικοῦ Βισαλτίας, 1964, 4ο, σελ. 543-547.
Παραδ. 3, εἰδήσεις λαϊκ. λατρείας, γάμου, τελευτῆς.
66. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2938, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαϊκαὶ παραστάσεις (Καλόγερος) τὴν Δευτέραν τῆς Τυρινῆς εἰς Ἁγίαν Ἑλένην Σερρῶν. Λαογραφικὴ ἔρευνα ἀπὸ 26.2 - 4.3.1965, 8ο, σελ. 87.
Πρόσφ. ἀπὸ τὸ Κωστή Ἄνατ. Θράκης.
67. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2939, Παπαδοπούλου Δέσποινα, Ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς κωμοπόλεως Πρώτης Σερρῶν, 1965, 4ο, σελ. 168.
Ἄσματα διάφορα 86, παραδ. 9, παροιμ. 177, αἰνίγματα 12, εὐχές, ὄρκοι, προπώσεις, φωτογραφίες 25, εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύσεως, ὑποδέσεως, κομμώσεως, γεωργίας, καπνοκαλλιέργειας, ἀμπελοργίας, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῶν χορῶν, ἰατρικῆς, μαντικῆς κ.ἄ. ὕλη.
68. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2946, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαογραφικὴ συλλογὴ ἐξ ἀποστολῆς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ νομοῦ Σερρῶν, 9 Ἀπρ. - 4 Μαΐου 1965, 8ο, σελ. 201.
Ἄσματα 4, ἠχογραφῆσεις 80, παραδόσεις 8, παροιμ. 4, φωτογρ. 74, εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, βίων (γεωργικοῦ, κτηνοτροφικοῦ, ἀλιευτικοῦ), παιδίου, γάμου, κοινων. ὀργανώσεως, λατρείας καὶ δεισιδαιμ., ἰατρικῆς, μετεωρολ., περιγραφὴ κληματογραφηθέντων λαϊκῶν λατρευτ. ἐθίμων κ.ἄ. ὕλη ἐκ τῶν χωρίων Ἄνω καὶ Κάτω Ὀρεινῆς, Ἁγίας Ἑλένης, Βαμβακοφύτου, Νέου Σουλίου.
69. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2970, Ἀρχιμανδρίτης Ἰω., Λαογραφικὴ συλλογὴ περιοχῆς Σιδηροκάστρου Μακεδονίας, 1965, 4ο, σελ. 224.
Ἄσματα 70, δίστιχα 30, παροιμ. 479, παιγνίδια 24, εὐχές, ἀνέκδοτα, εἰδήσεις περί κοινων. ὀργαν., γάμου, τελευτῆς, δικαίου, ἰατρικῆς, λατρείας.
70. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2972, Χαλέμης Θεοφ., Ἠχογραφημένα ἄσματα, 1965, 4ο, σελ. 66.
63 ἠχογραφημένα ἄσματα ἐκ Νέου Σουλίου.
71. Ἀριθμ. εἰσαγ. 2989, Κουστίνης Ἄθαν., Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὑλικοῦ ἐκ τοῦ χωρίου Καρπερῆ Σερρῶν, 1952 - 57, 4ο, σελ. 3.
Ἄσματα 6, παροιμ. 5, εἰδήσεις κοινων. ὀργαν., λατρείας, γάμου, τελευτῆς κ.ἄ.
72. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3129, Ἀθανασιάδου Αἰκατερίνη κ.ἄ., Λαογραφικόν ὑλικόν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀδελφικόν Σερρῶν, 1964, 4ο, σελ. 10.
Ἄσματα 5, εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, κληρονομικοῦ βίου, λαϊκῆς λατρείας, γάμου, τελευτῆς.
73. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3130, Μυρωνίδης Θεοφ. κ.ἄ., Λαογραφικὰ στοιχεῖα Ἀμμουδιάς Σερρῶν, 1965, 4ο, σελ. 14.

Κατοικία, ένδυμασία, γάμος, λατρεία, ιατρική, μαγεία.

74. Ἀριθμ. είσαγ. 3131, Γκαριπής Μεν. κ.ἄ., Λαογραφικόν ύλικόν έκ τοῦ χωρίου Ἀναγεννήσεως Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 20.
Ἄσματα 2, μία έπωδή, είδήσεις λαϊκ. κατοικίας, ένδυμασίας, λατρείας, γάμου, μαγείας (πρόσφ. Πόντου καί Ἄν. Θράκης, Σαρακατσάνοι).
75. Ἀριθμ. είσαγ. 3132, Ἀλεξίου Σ., Μπακάλης Α., Λαογραφικόν ύλικόν Ἄνω Καμήλας Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 14.
Ἄσματα 7, παροιμ. 9, είδήσεις περί γάμου καί λατρείας.
76. Ἀριθμ. είσαγ. 3133, Ποῦλος Παν. κ.ἄ., Λαογραφία τοῦ χωρίου Ἄνω Μητρουσίου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 9.
Ἄσματα 5, γάμος, τελευτή, γεωργ. βίος (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
77. Ἀριθμ. είσαγ. 3134, Ἀραμπατζής Δημ., Λαογραφικά στοιχεῖα Ἄνω Χριστοῦ Μελενικισίου Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 4.
Κατοικία, ένδυμασία, γεωργικός βίος, μαγεία καί δεισιδαιμονία, κοινων. όργάνωση (γηνγενεῖς καί Βλάχοι).
78. Ἀριθμ. είσαγ. 3135, Στιβαρός Ἰω. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεῖα Βαλτεροῦ Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 11.
Ἄσματα 2, είδήσεις περί κοινων. όργανώσεις, γεωργ. βίου, παιδίου, γάμου, λαϊκ. λατρείας, δεισιδαιμονίας (γηνγενεῖς καί πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
79. Ἀριθμ. είσαγ. 3136, Καρνούσκος Γεώργ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεῖα Βαμβακοφύτου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 14+δ'.
Είδήσεις περί κατοικίας, ένδυμασίας, τροφών, γεωργικού καί άμπελουργικού βίου, βιοτεχνίας, παιδίου, γάμου, τελευτής, λατρείας, μετεωρολογίας, μαγείας.
80. Ἀριθμ. είσαγ. 3137, Πασχαλίδης Μιλτ., Λαογραφικά στοιχεῖα Βαμβακιᾶς Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 4.
Είδήσεις περί γάμου, τελευτής, λατρείας, μαγείας (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καί Πόντου, Σαρακατσάνοι).
81. Ἀριθμ. είσαγ. 3138, Ἀναγνώστου Γεώργ. κ.ἄ., Συλλογή λαογραφικοῦ ύλικοῦ κοινότητος Γεφυρουδίου νομοῦ Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 12.
Ἄσματα 2, είδήσεις περί κατοικίας, παιδίου, γάμου, λατρείας.
82. Ἀριθμ. είσαγ. 3139, Νταχρής Παν. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεῖα έκ Δασοχωρίου Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 7.
Είδήσεις περί παιδίου, γάμου, λατρείας (γηνγενεῖς, πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καί Πόντου, Σαρακατσάνοι).
83. Ἀριθμ. είσαγ. 3140, Παπαναστασίου Ἰω. κ.ἄ., Λαογραφικόν ύλικόν χωρίου Καλά Δένδρα Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 8.
Ἄσματα 5, παροιμ. 28, είδήσεις περί γάμου, λατρείας, μαγείας καί δεισιδαμ. (γηνγενεῖς, πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καί Μ. Ἀσίας).
84. Ἀριθμ. είσαγ. 3141, Καταράκης Δημ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεῖα Κάτω Καμήλας Σερρών, 1965/66, 4ο, σελ. 5.
Είδήσεις περί γάμου καί λατρείας.

85. Ἀριθμ. εισαγ. 3142, Παναγιώτου Σωτ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεία Κάτω Μητροσύιου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 10.
Ειδήσεις περί γάμου καὶ λατρείας.
86. Ἀριθμ. εισαγ. 3143, Παπαδημητρίου Δημ., Λαογραφικά στοιχεία Λευκώνας Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 11.
Ειδήσεις περί γάμου, κοινων. ὀργανώσεως, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας.
87. Ἀριθμ. εισαγ. 3144, Πετειναράκης Γεώργ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεία Κοιμήσεως Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 18.
Παραδόσεις 7, προπώσεις, εὐχές, βλασφημίες, ὕβρεις, ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργικοῦ, ἀμπελουργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, μελισσοκομίας, κυνηγίου, λατρείας, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολογίας (γηγενεῖς, πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
88. Ἀριθμ. εισαγ. 3145, Μανδάλου Τασία κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεία Κουμαριάς Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 6.
Ἄσματα 6, ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, γάμου, λατρείας (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καὶ Μ. Ἀσίας).
89. Ἀριθμ. εισαγ. 3146, Τσορτανίδης Παν. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεία Λιθοτόπου Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 10.
Ειδήσεις περί κατοικίας, τροφῶν, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λατρείας (πρόσφ. Μ. Ἀσίας).
90. Ἀριθμ. εισαγ. 3147, Πλουμάκη Μαρία, Λαογραφικά στοιχεία Μονοκκλησιάς Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 13.
Ἄσματα 3, ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, γάμου, τελευτῆς, λατρείας καὶ δεισιδαιμονίας (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
91. Ἀριθμ. εισαγ. 3148, Ψυχογιός Κ., Γεροδήμου Βασ., Λαογραφικόν ὑλικόν ἐκ Νέας Τυρολόης Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 7.
Μία παράδοση, χαιρετισμοί, προπώσεις, ὄρκοι, ἀρές, εὐχές, ειδήσεις περί κατοικίας, τροφῶν, γεωργίας, γάμου, κοινων. ὀργαν., λατρείας, δεισιδαιμ., ἀστρολογ., μετεωρολογίας (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καὶ Πόντου).
92. Ἀριθμ. εισαγ. 3149, Τζιβελόπουλος Ἄν., Πασχαλέρη Μαρία, Λαογραφικά στοιχεία Ἡρακλείας Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 11.
Ἄσματα 9, ειδήσεις περί γάμου, παιδίου, λατρείας.
93. Ἀριθμ. εισαγ. 3150, Ἀδαμόπουλος Ἰω. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεία Ξηροτόπου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 22.
Ἄσματα 6, ειδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, ἀμπελουργίας, μελισσοκομίας, γεωργίας, βιοτεχνίας, κυνηγίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λατρείας, μετεωρολογίας, μαγείας.
94. Ἀριθμ. εισαγ. 3151, Παππᾶς Σωτ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεία Ποντισμένου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 15.
Ἄσματα 2, παραδ. 2, ειδήσεις περί κατοικίας, μαγείας, τροφῶν, κυνηγίου.
95. Ἀριθμ. εισαγ. 3152, Ἀναγνωστίδης Ζαφ., Λαογραφικά στοιχεία χωρίου Προβατᾶ Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 23.

- Ἄσματα 2, μία παράδ., εἰδήσεις περὶ ἐνδυμασίας, τροφῶν, γάμου, τελευτῆς, λατρείας (γῆγενεῖς, πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καὶ Μ. Ἀσίας).
96. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3153, Χορτομάνης Βασίλ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεῖα πόλεως Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 8.
Εἰδήσεις περὶ κοινῶν. ὀργανώσεως, γάμου, λαϊκοῦ δικαίου, λατρείας.
97. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3154, Κοντογιάννης Περ., Παπαδάκη Στυλιανή, Λαογραφικά στοιχεῖα Τριάδος Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 14.
Παραδ. 2, εἰδήσεις περὶ μαγείας καὶ δεισιδαιμ., μαντικῆς, γάμου, λατρείας (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καὶ Πόντου).
98. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3155, Καραγιαννίδης Παῦλ. κ.ἄ., Λαογραφικά στοιχεῖα Χειμάρρου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 13.
Ἄσματα 4, παραδ. 2, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργικοῦ βίου, ἱατρικῆς (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καὶ Μ. Ἀσίας).
99. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3156, Σαββίδης Δημ., Λαογραφικά στοιχεῖα Χρυσοχωράφων Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 12.
Εἰδήσεις περὶ γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς κ.ἄ. (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
100. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3157, Καραμιχαηλίδης Μ., Τσέλιος Δ., Λαογραφικά στοιχεῖα Ψωμοτοπίου Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 10.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, γεωργίας, μαντικῆς κ.ἄ. (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
101. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3158, Τζανακάκης Γεώργ., Λαογραφικά στοιχεῖα τοῦ χωρίου Σιμώνος Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 16.
Παραδ. 3, χαιρετισμοί, ὕβρεις, βλασφημίες, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, τροφῶν, γεωργικοῦ βίου κ.ἄ. (πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης).
102. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3159, Λαογραφικά στοιχεῖα Καρπερῆς Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 13.
Τραγούδια 3, εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, γάμου, λ. λατρείας, μαγείας, δεισιδαιμονίας κ.ἄ. (γῆγενεῖς, πρόσφ. Ἄνατ. Θράκης καὶ Πόντου).
103. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3160, Μυστακίδης Στ., Θεοδωρίδου Κλεοπάτρα, Λαογραφικά στοιχεῖα τῶν κατοίκων τοῦ συνοικισμοῦ Κάτω Χριστός Σερρών, 1965, 4ο, σελ. 13.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, ζωϊκοῦ κόσμου κ.ἄ. (πρόσφ. Πόντου).
104. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3160Α, Τσακίρης Γρηγ., Λαογραφικά στοιχεῖα Μετοχίου Σερρών, 1966, 4ο, σελ. 14.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας κ.ἄ. (πρόσφ. Πόντου).
105. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3168, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Εἰδική λαογραφικὴ ἀποστολὴ εἰς νομόν Σερρών πρὸς κινηματογράφησιν, φωτογράφησιν καὶ ἠχογράφησιν ἐθιμικῶν τελετῶν, ὡς καὶ καταγραφὴν πληροφοριῶν τοῦ ἐκ παραδόσεως λαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἀπὸ 26 Φεβρ. - 8 Μαρτ. 1967, 8ο, σελ. 207.
Ἠχογραφήσεις 55, φωτογραφ. 96, κινηματογραφήσεις 5, παραδόσεις, μῦθοι, παροι-

- μίες, αινίγματα, ειδήσεις περί ένδυμασίας, γεωργικού καί ποιμενικοῦ βίου, γάμου, παιδίου, κοινων. ὄργαν., λαϊκοῦ δικαίου, λατρείας, μαγείας καί δεισιδαιμονίας, μαντικῆς κ.ά. ὕλη ἀπό τὰ χωριά: Ἀγριανή, Σιτοχώρι, Ἁγία Ἐλένη, Ν. Σούλι.
106. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3184, Κοκολιός Λ., Λαογραφικά Μακεδονίας, 1967, 8ο, σελ. 4.
Λατρευτικὲς πυρές κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς στὴν Πρώτη καί μία παράδοση ἀπὸ τὸ Ροδολεῖβος.
107. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3217, Κύρκος Κ., Ἀπὸ τὶς παραδόσεις καί τίς δοξασίες τοῦ χωρίου Ἁγιοχωρίου Σερρῶν, 1968, 4ο, σελ. 5.
Παραδόσεις 2, ειδήσεις περὶ μαγείας.
108. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3223, Κοκολιός Λουκάς, Λαογραφικά Μαυροθαλάσσης Βασιλίας, 1968, 8ο, σελ. 4.
Ἐνα τραγούδι τοῦ Πόντου.
109. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3329, Κουστένης Ἀθαν., Λαογραφικά στοιχεῖα τοῦ χωρίου Καρπερή τοῦ νομοῦ Σερρῶν, 1968, 4ο, σελ. 17-23.
Ειδήσεις κοινων. ὀργανώσεως, βαπτίσεως, γάμου, τελευτῆς, λαϊκῆς λατρείας, παροιμίες 5, ἄσματα 6.
110. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3398, Γιαζιτζῆ Παναγιώτα, Λαογραφικὸν ὕλικόν ἐπαρχίας Σερρῶν 1966/67, 8ο, σελ. 67.
Ἄσματα 10, ἕνα παιγνίδι, μία παράδ., δίστιχα 6, ειδήσεις περὶ λαϊκῆς λατρείας, δεισιδ. συνηθειῶν, τροφῶν, γάμου, μαντικῆς. Ἡ ὕλη προέρχεται ἐκ Σερρῶν, Βαμβακούσης, Ἐμμ. Παππά, Ν. Σουλίου, Μαυρολόφου, Μυρρίνης (γηγενεῖς, πρόσφ. Μ. Ἀσίας).
111. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3412, Λαογραφικά στοιχεῖα κοινοτήτων Μονοκκλησίας καί Ἁγίας Ἐλένης Σερρῶν, 1969, 4ο, σελ. 8.
Ειδήσεις λ. λατρείας (πρόσφ. Ἀν. Θράκης).
112. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3534, Θηλυκός Ἀστέριος, Δύο παλαιὰ ἔθιμα τῆς Νιγρίτης, 1971, 4ο, σελ. 6.
1. Τοῦ τζίρκι τοῦ κλίκι. 2. Ὁ νουντουλές.
113. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3540, Ἰωαννίδης Κυρ., Στοιχεῖα Λαογραφίας Βαμβακούσης Σερρῶν, 1971, 4ο, σελ. 6.
Ἄσματα 2, ειδήσεις περὶ κατοικ., ένδύματος, τροφῶν, μετεωρ. καί ἀστρολ., μαγείας καί δεισιδ., λαϊκ. λατρείας, γάμου.
114. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3541, Μίχος Εὐάγγ., Λαογραφικὸ ὕλικόν ἐκ Τριάδος, 1971, 4ο, σελ. 53.
Ειδήσεις περὶ κατοικίας, ἐπίπλων καί σκευῶν, ένδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας, γεννήσεως, γάμου, λαϊκ. λατρείας, τελευτῆς, δημ. ιατρικῆς, μαγείας - δεισιδαιμονίας, παραδόσεις 5, εὐχές 38, ἄρες 2, ὄρκοι 3, ἄσματα 4 (πρόσφυγες Πόντου καί Ἀνατ. Θράκης).
115. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3542, Παπαστεφάνου Νικ., Συλλογὴ λαογραφικοῦ ὕλικου ἐξ Ἄνω Μητροσίου Σερρῶν, 1971, 4ο, σελ. 22.
Ειδήσεις περὶ κατοικ., ένδυμασ., τροφῶν, γεωργικοῦ καί ποιμενικοῦ βίου, λαϊκοῦ δικαίου, ὕφαντικῆς, γάμου, τελευτῆς, μαγείας καί δεισιδαιμ., λαϊκ. λατρείας, ιατρι-

- κῆς, μετεωρολ. καὶ ἀστρολ., ἓνα τραγοῦδι, ταχταρίσματα 2, παιγνίδια 2, εὐχές, ἀρέες, χαιρετισμοί.
116. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3543, Μουταφίδης Γεώργ., Λαογραφικά στοιχεία Κουβουκλίων Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 32.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, γεωργίας, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, ἐνδυμασίας, τροφῆς, δημῶδ. ἰατρικῆς, μαντικῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, παραδόσεις 2, ἄσματα 6, παιγνίδια 2, παροιμίες 25, αἰνίγματα 10, χαιρετισμοί (πρόσφ. Μ. Ἀσίας καὶ Ἀνατ. Θράκης).
117. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3544, Μπαξεβάνης Δημ., Λαογραφική συλλογή χωρίου Νέας Τυρολόης Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 22.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς (πρόσφ. Ἀνατ. Θράκης καὶ Πόντου).
118. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3545, Ἀραμπατζίδης Ἡλ., Λαογραφικά στοιχεία τῶν ἐν Ἡρακλείᾳ Σερρῶν ἐγκατασταθέντων Μικρασιατῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Προύσης (Τσεσενέϊρον Νικομηδείας), 1971, 4ο, σελ. 41.
Εἰδήσεις περί παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, γεωργίας, ἀμπελοφυγίας, βιοτεχνίας, κατοικίας, μελισσοκομίας, ἄσματα 53 (28 ἠχογραφημένα), αἰνίγματα 16, παραδόσεις 5.
119. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3546, Μπαξεβανίδης Ἰω., Συλλογή λαογραφικοῦ ὕλικου ἐκ Βαμβακιᾶς Σερρῶν, 1971, 4ο, σελ. 20.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, βιοτεχνίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκῆς λατρείας, ἄσματα 2, μία παράδοση (γηγενεῖς, Σαρακατσάνοι, πρόσφ. Ἀνατ. Θράκης καὶ Κωνσταντινουπόλεως).
120. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3547, Ἰωαννίδης Βασίλ., Συλλογή λαογραφικῆς ὕλης ἐξ Ἄνω Καμήλας Σερρῶν, 1971, 4ο, σελ. 41.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργίας, κυνηγίου, ἀλιείας, βιοτεχνίας, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, ἄσματα 14, 15 ἠχογραφήσεις.
121. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3548, Τζιβελόπουλος Ἀναστ., Λαογραφικά στοιχεία Νέας Ἡρακλείας, 1971, 4ο, σελ. 41.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, ποιμενικοῦ καὶ γεωργικοῦ βίου, βιοτεχνίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, λαϊκ. λατρείας, μαντικῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἄσματα 5, παραδόσεις 2, ταχταρίσματα 5, νανουρίσματα 2.
122. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3549, Κατσούλη Σοφία, Λαογραφική ἐργασία χωρίου Ζευγολατειοῦ Σερρῶν, 1971, 4ο, σελ. 69.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, λαϊκ. λατρείας, ὑφαντικῆς, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, δημ. ἰατρικῆς, μαγείας καὶ δεισιδαιμ., ἄσματα 18, δίστιχα 6, νανουρίσματα 5, παραδόσεις 2, αἰνίγματα 10 (πρόσφ. Ἀνατ. Θράκης).
123. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3550, Φυντανίδης Πολύβ., Συλλογή λαογραφικῆς ὕλης Λιθοτόπου Σερρῶν, 1971, 4ο, σελ. 51.
Εἰδήσεις περί κατοικίας, ἐνδυμασίας, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, φυτικοῦ κόσμου, κυνηγίου, ἀλιείας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, παιγνίδια 5,

- παιδικά ἄσματα 3, λοιπά ἄσματα 5, διηγήσεις 7, εὐχές, ἀρές, ὄρκοι (πρόσφ. Πό-
ντου).
124. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3551, Σιαφάλης Εὐάγγ., Συλλογή λαογραφικῆς ὕλης
ἐκ Σιμώνος Σιντικῆς Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 32.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδυμασίας, γεωργίας, ἀλληλοβοηθείας καὶ συνεργασίας,
γάμου, ποιμενικοῦ βίου, παιδικοῦ βίου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ
δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολογίας, μαντικῆς, ἄσματα 8,
χαριετισμοί, ἀρές, εὐχές, προπόσεις (πρόσφ. Ἀνατ. Θράκης).
125. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3552, Βέκιος Γεώργ., Συλλογή λαογραφικοῦ ὕλικου
ἐκ Κουμαριάς, 1971, 4ο, σελ. 22.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργικοῦ καὶ ποιμενικοῦ βίου, κυ-
νηγίου, βιοτεχνίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκῆς
λατρείας, ἄσματα 9 (πρόσφ. Ἀνατ. Θράκης καὶ Μ. Ἀσίας).
126. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3553, Γιαντσελίδης Περικλ., Συλλογή λαογραφικῶν
στοιχείων συνοικισμοῦ Δασοχωρίου Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 38.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, ἀμπελοφυτείας, ποιμενικοῦ
βίου, ὑφαντικῆς, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοινων. ὀργανώσεως, λαϊκοῦ
δικαίου, λαϊκῆς λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἀστρολογίας καὶ μετεωρολο-
γίας, δημόδ. ἰατρικῆς, μαντικῆς, μουσικῆς, ἄσματα 3, παραδόσεις 5, χαριετισμοί,
ἀρές, εὐχές κ.ἄ.
127. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3554, Ρούμπιος Ἰορδ., Λαογραφικά στοιχεῖα τοῦ
χωρίου Βαμβακοφύτου, 1971, 4ο, σελ. 86.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, γεωργίας, ἀμπελοφυτείας, ποιμενικοῦ
βίου, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, λαϊκῆς λατρείας, μαντικῆς, λαϊκῆς ἰατρικῆς, ἀ-
στρολογίας, παιδικοῦ βίου, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου, τελευτῆς, ἄσματα 20,
παραδόσεις 7, φωτογραφίες 11, εὐχές, ἱστορικά στοιχεῖα.
128. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3555, Βενέτης Ἀλέξ., Λαογραφικόν ὕλικόν τοῦ χω-
ρίου Γεφυροῦδιου Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 25.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, γεωργίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, μαγείας καὶ
δεισιδαιμονίας, λαϊκ. λατρείας, δημ. ἰατρικῆς, ἀστρολογίας, μουσικῶν ὀργάνων,
ἄσματα 7, ἓνα παραμῦθι, εὐχές.
129. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3556, Σπυρίδης Βασίλ., Λαογραφικά στοιχεῖα τοῦ
χωρίου Προβατᾶ Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 35.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, παιδικοῦ βίου, δημόδ. ἰατρικῆς, γά-
μου, τελευτῆς, λαϊκοῦ δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, ἄσματα
7, παραδόσεις 3, εὐχές.
130. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3557, Παναγιωτόπουλος Βασίλ., Λαογραφία χωρίου
Χρυσοχωράφων Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 31.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, γεωργίας, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς,
λαϊκ. λατρείας, μαγείας καὶ δεισιδαιμονίας, εὐχές, μία παράδοση (πρόσφ. Σαράντα
Ἐκκλησιῶν Ἀνατ. Θράκης).
131. Ἀριθμ. εἰσαγ. 3558, Μελλίδης Κων., Συλλογή λαογραφικοῦ ὕλικου
τοῦ χωρίου Καλῶν Δένδρων Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 34.
Εἰδήσεις περὶ κατοικίας, ἐνδύματος, τροφῶν, παιδικοῦ βίου, γάμου, τελευτῆς, κοι-

νων, οργανώσεως, λαϊκ. δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας και δεισιδαιμονίας, λαϊκ. ιατρικής, αστρολογίας και μετεωρολογίας, μαντικής, χορών και μουσικών οργάνων, άσματα 4, παραδόσεις 17, γλωσσοδέτες 5, κατάρες.

132. Άριθμ. είσαγ. 3559, Βακουφάρης Νικόλ., Λαογραφική συλλογή Άδελφικού Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 53.

Ειδήσεις περί κατοικίας, τροφών, λαϊκ. λατρείας, παιδικού βίου, γάμου, τελευτής, μαγείας και δεισιδαιμονίας, άσματα 16, αινίγματα 44, νανουρίσματα 5, μία παρέδωση (πρόσφ. Μ. Άσίας και Άνατ. Θράκης).

133. Άριθμ. είσαγ. 3560, Μπακιριτζής Κων., Λαογραφία χωριού Ποντισμένου Σερρών, 1971, 8ο, σελ. 35.

Ειδήσεις περί άσχολιών των κατοίκων, κατοικίας, ένδύματος, τροφών, γεωργικού και ποιμενικού βίου, ζωϊκού κόσμου, παιδικού βίου, γάμου, τελευτής, λαϊκ. λατρείας, αστρολογίας - μετεωρολογίας, μαγείας και δεισιδαιμονίας, παραδόσεις 3.

134. Άριθμ. είσαγ. 3561, Άδαμόπουλος Ίω., Λαογραφία Άναγεννήσεως Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 80.

Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, γεωργικού βίου, άλιείας, κυνηγίου, γεννήσεως, παιδικού βίου, γάμου, τελευτής, κοινων. οργανώσεως, λαϊκού δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας και δεισιδαιμονίας, δημώδους ιατρικής, αστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικής, δημώδ. μουσικής και χορών, άσματα 19, παραδόσεις 2, παροιμίες 10, αινίγματα 12, παιγνίδια 7, εύχές, προπόσεις, χαιρετισμοί (γηγενείς, Σαρακατσάνοι, πρόσφ. Κανκάσου και Άνατ. Θράκης).

135. Άριθμ. είσαγ. 3562, Γερμανόπουλος Χρήστ., Ή Λαογραφία του Ξηροτόπου, 1971, 4ο, σελ. 56.

Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, τροφών, γεωργίας, άμπελοργίας, φυτικού και ζωϊκού κόσμου, ποιμενικού βίου, βιοτεχνίας, γεννήσεως, γάμου, τελευτής, κοινων. οργανώσεως, λαϊκού δικαίου, μαγείας και δεισιδαιμονίας, δημώδ. ιατρικής, αστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικής, χορών, άσματα 7, παραδόσεις 5, παροιμίες 4, μύθοι και παραμύθια 2, εύχές και χαιρετισμοί.

136. Άριθμ. είσαγ. 3563, Λεοντίδης Χρήστ., Συλλογή λαογραφικού ύλικού έν Στρυμονικού Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 39.

Ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργίας, γεννήσεως και παιδικού βίου, γάμου, τελευτής, λαϊκής λατρείας, μαγείας και δεισιδαιμονίας, άσματα 10, αινίγματα 18, ένα παραμύθι.

137. Άριθμ. είσαγ. 3564, Μυρωνίδης Άναστ., Λαογραφικά στοιχεία χωριού Άμμουδιάς Σιντικής Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 94.

Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδυμασίας, τροφών, γεωργίας, κυνηγίου, άλιείας, γεννήσεως και παιδικού βίου, γάμου, τελευτής, κοινων. οργανώσεως, λαϊκ. δικαίου, λαϊκ. λατρείας, μαγείας και δεισιδαιμονίας, μαντικής, αστρολογίας-μετεωρολογίας, λαϊκών χορών, παραδόσεις 5, άσματα 5, παροιμίες 27, αινίγματα 10, ανέκδοτα 5, παιγνίδια 2, χαιρετισμοί, προπόσεις, άρες, εύχές, τοπωνύμια, βαπτιστικά όνόματα κ.ά. (γηγενείς και πρόσφ. Πόντου).

138. Άριθμ. είσαγ. 3565, Τσαγκαράκη Έλένη, Συλλογή λαογραφικού ύλικού έν Βαλτεροϋ Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 49.

Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, τροφών, γεωργικού και ποιμενικού βίου, βιο-

τεχνίας, τελευτής, γεννήσεως, γάμου, λαϊκής λατρείας, παραδόσεις 13, παροιμίες 8, αινίγματα 3, άσματα 5, νανουρίσματα 3, προπόσεις, εύχές, όρκοι κ.ά.

139. Άριθμ. είσαγ. 3566, Σπασέγγκος Γεώργ., Λαογραφικά στοιχεία Ψωμοτοπίου, 1971, 4ο, σελ. 38.
Ειδήσεις περί κατοικίας, τροφών, γεωργίας, μαγείας και δεισιδαιμονίας, ποιμενικού βίου, βιοτεχνίας, γεννήσεως, τελευτής, λαϊκ. λατρείας, άσματα 3, παροιμίες 40, φωτογραφίες 4, τοπωνύμια.
140. Άριθμ. είσαγ. 3567, Λαμπριανίδης Βλαδίμ., Συλλογή λαογραφικής ύλης Παλαιοκάστρου Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 34.
Ειδήσεις περί κατοικίας, γεωργίας, κυνηγίου, μαγείας και δεισιδαιμονίας, μαντικής, λαϊκής λατρείας, γάμου, γεννήσεως, τελευτής, κοινωνικής οργανώσεως, λαϊκού δικαίου, λαϊκής ιατρικής, λαϊκών οργανοπαικτών και όργάνων, άσματα 6, φωτογραφίες 16 (πρόσφ. Πόντου).
141. Άριθμ. είσαγ. 3568, Καλδάνης Δημ., Λαογραφικά στοιχεία Κάτω Χριστού Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 15.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, ποιμενικού βίου, γεννήσεως και παιδικού βίου, μαγείας και δεισιδαιμονίας, γάμου, τελευτής, άστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικής, άσματα 4, παραδόσεις 2, εύχές, προπόσεις, άρες.
142. Άριθμ. είσαγ. 3569, Μαραβελάκης Γεώργ., Συλλογή λαογραφικής ύλης εκ Μονοκκλησιάς Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 29.
Παραδόσεις 4, άσματα 9, φωτογραφίες 5, ειδήσεις περί κατοικίας, επίπλων και σκευών, ένδυμασίας, τροφών, γεωργίας, κοινωνικής οργανώσεως, άμπελουργίας, ποιμενικού βίου, βιοτεχνίας, μαγείας - δεισιδαιμονίας, γάμου, τελευτής, λατρείας κ.ά. (πρόσφ. Πέτρος Άνατ. Θράκης).
143. Άριθμ. είσαγ. 3570, Άδαμοπούλου Εύγενία, Συλλογή λαογραφικών στοιχείων Κάτω Μητρουσίου Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 28.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, ποιμενικού βίου, κοινων. οργανώσεως, γεννήσεως, γάμου, τελευτής, λαϊκ. λατρείας, μαντικής, μετεωρολογίας - άστρολογίας, μαγείας - δεισιδαιμονίας, άσματα 3, μία παράδοση, φωτογραφίες 6.
144. Άριθμ. είσαγ. 3571, Καραταράκης Νικόλ., Λαογραφικά σημειώσεις του χωρίου Μελενικισίου Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 17.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδυμασίας, γεωργίας, γεννήσεως, μαγείας - δεισιδαιμονίας, γάμου, τελευτής.
145. Άριθμ. είσαγ. 3572, Βασδέκης Άπόστ., Λαογραφική ύλη του συνοικισμού Μετοχίου Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 32.
Παραδόσεις 2, ένα τραγούδι, εύχές, άρες, λεξιλόγιο, ειδήσεις περί κατοικίας, τροφής, δημόδ. ιατρικής, γεωργικού και ποιμενικού βίου, ζωϊκού κόσμου, γεννήσεως, γάμου, τελευτής, λαϊκής λατρείας και δεισιδαιμονίας, άστρολογίας - μετεωρολογίας, μαντικής, χορών.
146. Άριθμ. είσαγ. 3573, Τσιαντής Βλάσ., Συλλογή λαογραφικού ύλικού εκ Σκοτούσης Σερρών, 1971, 4ο, σελ. 26.
Ειδήσεις περί κατοικίας, ένδύματος, τροφών, γεωργικού και ποιμενικού βίου, κυνηγίου, γεννήσεως, γάμου, τελευτής, λαϊκής λατρείας, μετεωρολογίας, άστρολογίας,

- μαγείας - δεισιδαιμονίας, δημ. ιατρικής, μαντικής, χορών, παραδόσεις 7, παροιμίες 3, αινίγματα 3.
147. Ἀριθμ. εισαγ. 3643, Θηλυκός Ἀστέρ., Δύο παραδόσεις ἐκ Νιγηρίτης, 1972, 4ο, σελ. 4.
Δύο αιτιολογικές παραδόσεις ἐκ Νιγηρίτης στό τοπικό ἰδίωμα μετά σχετικῆς λεξιλογίου.
148. Ἀριθμ. εισαγ. 3663, Ἀδαμοπούλου Εὐγενία, Μουσική ἐκ Κάτω Μητροσίου Σερρών, 1971, 8ο, σελ. 24.
19 ἠχογραφημένα ἄσματα.
149. Ἀριθμ. εισαγ. 3683, Ψαθάς Ἀπ., Μητρακλή-Ψαθά Βασιλική, Λαογραφικά στοιχεῖα ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα Σερρών, 1973, 4ο, σελ. 128.
Τραγούδια 40, παροιμίες 102, γλωσσάριο, τοπωνύμια, ὀνόματα, εἰδήσεις περί κοινων. ὀργανώσεως, γεννήσεως, γάμου, τελευτῆς, λ. λατρείας, δεισιδαιμονίας κ.ἄ.
150. Ἀριθμ. εισαγ. 3764, Μέγας Γ. Α. (καταθέτης), Τό πανηγύρι τῆς Ἁγίας Ἐλένης Σερρών. Μιά ταινία τοῦ Θ. Χατζηπανταζῆ μέ τή συνεργασία τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου τοῦ Α.Π.Θ., 1973, 4ο, σελ. 22 (κείμενο ταινίας).
151. Ἀριθμ. εισαγ. 3781, Τζιάτζιος Κ., Λαογραφία Κοινότητος Ἁγίου Χριστοφόρου Σερρών, 1974, 4ο, σελ. 163.
Εἰδήσεις περί οἰκίας, ἐνδύματος, κομμώσεως, τροφῶν, γεωργίας, ἀμπελοργίας, κοινων. ὀργανώσεως, γάμου γεννήσεως, τελευτῆς, λ. λατρείας, λ. ιατρικής, μαντικής, ἐπίσης χαιρετισμοί, εὐχές, τραγούδια 56, παραδόσεις, παραμύθια, παροιμίες, φωτογραφίες 22 κ.ἄ.
152. Ἀριθμ. εισαγ. 3999, Καλογεράκη Ξανθή, Ἑορταστικά ἔθιμα [Δωδεκαήμερου] ἀπό τά Καλά Δένδρα Σερρών, 1974, 8ο, σελ. 35.
153. Ἀριθμ. εισαγ. 4000, Στοῖλα Μαρία, Συλλογή λαογραφικοῦ ὑλικοῦ ἀπό τό Βαμβακόφυτο Σερρών, 1974, 8ο, σελ. 74.
Εἰδήσεις περί γεννήσεως, βαπτίσεως καί γάμου, 10 τραγούδια.
154. Ἀριθμ. εισαγ. 4068, Αἰκατερινίδης Γεώργ. Ν., Λαογραφικά σύμμεικτα, 1974-77, 8ο, σελ. 26.
Εἰδήσεις λ. λατρείας ἀπό ποικίλους τόπους, μεταξύ τῶν ὁποίων ἡ Νιγηρία καί ὁ Εὐρώπηος Σερρών.
155. Ἀριθμ. εισαγ. 4246, Χαλέμης Θεοφάνης, Ἐχογραφημένα τραγούδια Νέου Σουλίου Σερρών, 1982/85, 4ο, σελ. 139.
- 156-166. Ἀριθμ. εισαγ. 4268-4278, χειρόγραφα ἀπό μαθητές (Γυμνάσια: Α' Ἀρρένων Σερρών, Ἡρακλείας, Καρπερῆς, Λιβαδιάς, Μαυροθάλασσας, Μικτό Σερρών, Πενταπόλεως, Σκοτούσας, Στρυμονικοῦ - Λύκεια: Ἀλιστράτης, Ἡρακλείας, Νιγηρίτης - Κατωτέρα Τεχνική Σχολή Πρώτης).

Πίνακας χειρογράφων κατά συλλογείς

Άγγελάκης Χρ. 2897 ₁₀	Θεοδωροπούλου Μαρία 2897 ₃
Άγγελίδου Καλλιόπη 2063	Θηλυκός Άστέριος 3534, 3643
Άδαμίδης Άγγ. 2897 ₁₅	
Άδαμόπουλος Ίω. 3150, 3561	Ίωαννίδης Βασ. 3547
Άδαμοπούλου Εύγενία 3170, 3663	Ίωαννίδης Κυρ. 3540
Άθανασιάδου Αικατερίνη 3129	Ίωαννίδης Κων. 2055
Αικατερινίδης Γεώργ. Ν. 2761, 2762,
2763, 2779, 2938, 2946, 3168, 4068	Καλδάνης Δημ. 3568
Άλεξίου Κων. 2897 ₁₈	Καλογεράκη Ξανθή 3999
Άλεξίου Σ. 3132	Καραγιάννης Κ. 2897 ₂₀
Άλουπογιάννης Στ. 2897 ₂₂	Καραγιαννίδης Παύλ. 3155
Άναγνωστίδης Ζαφ. 3152	Καρακάσης Σταύρ. 2393
Άναγνώστου Γεώργ. 3138	Καρακολίδης Σωτ. 2053
Άραμπατζής Δημ. 3134	Καραμιχαηλίδης Μ. 3157
Άραμπατζίδης Ήλ. 3545	Καραταράκης Νικ. 3571
Άρχιμανδρίτης Ίω. 2970	Καρκανεβάτος Σ. 2897 ₁₇
Άσημακόπουλος Ήλιος 2897 ₁₉	Καρνούσκος Γεώργ. 3136
	Καρούμπαλης Π. 2897 ₁₁
Βακουφάρης Νικόλ. 3559	Καρσύνζος Ίω. 2058
Βασδέκης Άπόστ. 3572	Καρούτης Δημ. 2897 ₁
Βασιμάρη Έλισάβετ 2897 ₄	Καταράκης Δημ. 3141
Βέκιος Γεώργ. 3552	Κατσούδης Έμμ. 2897 ₆
Βενέτης Άλέξ. 3555	Κατσούλη Σοφία 3549
	Κηπουρίδης Δημ. 2897 ₁₆
Γερμανόπουλος Χρήστ. 3562	Κοκολιός Λ. 3184, 3223
Γεροδήμου Βασ. 3148	Κόντης Δημ. 2057
Γεωργιάδης Θεόδ. 2049	Κοντογιάννης Περ. 3154
Γεωργιάδου Καλλιόπη 2897 ₂₁	Κουμουτσιδης Παν. 2064
Γιαζιτζή Παναγιώτα 3398	Κουστένης Άθ. 2989, 3329
Γιανναδάκης Κ. 2046	Κυρβασίλης Θωμάς 2897 ₉
Γιαννακόπουλος Π. 2047	Κύρκος Κ. 3217
Γιαντσελίδης Περ. 3553	Κωνσταντινίδου Χρυσούλα 2056
Γκαριπής Μεν. 3131	
Γουσίου Όλγα 1111, 1137, 1314	Λαγοπούλου Ίωάννα 2897 ₁₈
	Λαζάρου Γάϊος 1107
Διαμαντόπουλος Χρ. 2897 ₂₇	Λαμπριανίδης Βλαδίμ. 3567
Δραγώγιας Έμμ. 2897 ₂₄	Λεοντίδης Χρ. 3563
Δρογαλάς Άθαν. 2897 ₅	Λιβρη Έλευθερία 2118
	Λιόλια Πασχαλίνα 2897 ₈
Ζαχαρής Δημ. 2062	
	Μανδάλου Τασία 3145
Θεοδωράκη Γεωργία 2897 ₂₄	Μαραβελάκης Γεώργ. 3569
Θεοδωρίδου Κλεοπάτρα 3160	Μαργαρώνης Έμμ. 2048

Μασούτης Χρ. 28972
 Μέγας Γ. Α. 3764
 Μελλίδης Κων. 3558
 Μεντή Μαρία 289731
 Μερτίκας Άντ. 2059
 Μίχος Εύαγγ. 3541
 Μούντζαρης Ίω. 289726
 Μουταφίδης Γεώργ. 3542
 Μπακάλης Α. 3132
 Μπακιρτζής Κων. 3560
 Μπαξεβάνης Δημ. 3544
 Μπαξεβανίδης Ίω. 3546
 Μπαξεβάνος Γ. 289723
 Μπαρτζούδης Γ. 28974
 Μπίτσικας Γ. 2045
 Μπούκαλης Γ. 2065
 Μυρωνίδης Άναστ. 3564
 Μυρωνίδης Θεοφ. 3130
 Μυστακίδης Σ. 3160

 Νικολάου Εύαγγελία 2050
 Νταχρής Παν. 3139

 Παναγιωτίδης Δημ. 289712
 Παναγιωτόπουλος Βασ. 3557
 Παναγιώτου Σωτ. 3142
 Παπαδάκη Στυλιανή 3154
 Παπαδημητρίου Γ. 28973
 Παπαδημητρίου Δημ. 3143
 Παπαδοπούλου Δέσποινα 2939
 Παπαναγιώτης Παν. 289730
 Παπαναστασίου Ίω. 3140
 Παπᾶς Νικ. 2051
 Παπαστεφάνου Νικ. 3542
 Παπᾶς Σωτ. 3151
 Πασχάλερη Μαρία 3149
 Πασχαλίδης Μιλτ. 3137
 Πατσαρίδης Ίω. 2054
 Πετειναράκης Γεώργ. 3144
 Πέτσα Άννασταςία 2060
 Πεχλιβανίδης ΊΗλ. 289713
 Πλουμάκη Μαρία 3147
 Πουλάκιδάκος Κ. 2063

Ποῦλος Παν. 3133

 Ρήγας Κων. 289731
 Ρούμτσιος Ίορδ. 3554

 Σαββίδης Δημ. 3156
 Σιαψάλης Εύαγγ. 3551
 Σιφάκης Δημ. 289728
 Σιώπη Άντιγόνη 289725
 Σπασέγκος Γεώργ. 3566
 Σπυριδάκης Γ. Κ. 2742
 Σπυρίδης Βασ. 3556
 Σταθόπουλος Παν. 2061
 Στιβαρός Ίω. 3135
 Στοῖλα Μαρία 4000

 Τζανακάκης Γεώργ. 3158
 Τζιάτζιος Κ. 3781
 Τσαγκαράκη Έλένη 3565
 Τσακίρης Γρηγ. 3160Α
 Τσέκος Χρ. 289725
 Τσέλιος Δ. 3157
 Τσέλλης Κων. 2052
 Τσιαντής Βλάσ. 3573
 Τσιβελόπουλος Άν. 3149, 3548
 Τσιγκουνάκη Κυριακή 289730
 Τσορατανίδης Παν. 3146
 Τσουκαλᾶς Ά. 2047

 Φασουλᾶ Παρασκευή 2743
 Φυντανίδης Πολύβ. 3550

 Χαλβατσιώτης Γ. 289729
 Χαλέμης Θεοφ. 2972, 4246
 Χαρτομάνης Ζαφ. 3152
 Χατζάκης Μεν. 28977
 Χατζηευσταθίου Εὐρυδίκη 28978
 Χατζηπαναγιώτης Εὐστ. 289714
 Χατζηπανταζής Θ. 3764

 Ψαθά - Μητροαλή Βασιλική 3383
 Ψαθάς Άπ. 3683
 Ψυχογιός Κ. 3148

Πίνακας χειρογράφων κατά τόπους

- Ἁγία Ἐλένη Σερρών 2742, 2743, 2761, 2938, 2946, 3168, 3412, 3764
 Ἁγία Παρασκευή Βισαλτίας 2897₄
 Ἁγιον Πνεῦμα Σερρών 3683, 4273, 4274
 Ἁγιος Δημήτριος Βισαλτίας 2897₃
 Ἁγιος Χριστόφορος Φυλλίδος 3781
 Ἁγιοχώρι Φυλλίδος 3217, 4277
 Ἁγκιστρον Σιντικής 2064
 Ἀγριανή Φυλλίδος 2761, 3168
 Ἀδελφικόν Σερρών 3129, 3559
 Ἀηδονοχώρι Βισαλτίας 2779, 2897₂
 Ἀνθή Βισαλτίας 2897₁
 Ἀκριτοχώριον Σιντικής 2059
 Ἀλιστροάτη Φυλλίδος 2762, 4277
 Ἀμμουδιά Σιντικής 3130, 3564, 4273
 Ἀμπελοι Βισαλτίας 2897₅
 Ἀναγέννησις Σερρών 3131, 3561, 4273
 Ἀναστασία Φυλλίδος 2761
 Ἄνω Καμήλα Σερρών 3133, 3547, 4271
 Ἄνω Μητροῦσιον Σερρών 3133, 3542
 Ἄνω Ποροία Σιντικής 2048, 2049
 Ἄνω Χριστός Σερρών 3134
 Ἀχινός Βισαλτίας 2897₆
 Ἀχλαδοχώριον Σιντικής 2046

 Βαλτερόν Σιντικής 3135, 3565
 Βαμβακιά Σερρών 3137, 3546
 Βαμβακοῦσα Σερρών 3398, 3540
 Βαμβακόφυτον Σιντικής 2779, 2946, 3136, 3554, 4000
 Βαρικόν Βισαλτίας 2897₇
 Βέργη Βισαλτίας 2897₈
 Βυρώνεια Σιντικής 2063

 Γεφυρούδιον Σιντικής 3138, 3555
 Γόνιμον Σιντικής 2053, 4271

 Δασοχώριον Σερρών 3139, 3553, 4273
 Δάφνη Βισαλτίας 2897₉
 Δημητρίτσι Βισαλτίας 1184, 2897₁₀

 Δραβήσκος Φυλλίδος 4271

 Ἐλαιών Σερρών 2762
 Ἐμμανουήλ Παππᾶς Σερρών 2761, 3398
 Εὐκαρπία Βισαλτίας 2763, 2897₁₁

 Ζερβοχώριον Βισαλτίας 2897₁₂
 Ζευγολατεῖον Σερρών 3549

 Ἡράκλεια Σερρών 3149, 3545, 4268, 4273, 4276

 Θερμά Βισαλτίας 2897₁₃
 Θερμοπηγή Σιντικής 2061

 Ἴβηρα Βισαλτίας 2897₁₄

 Καλά Δένδρα Σερρών 3140, 3558, 3999
 Καμαρωτόν Σιντικής 2045
 Καπνόφυτον Σιντικής 2058
 Καρπερή Σερρών 2989, 3159, 3329, 4276
 Καρυδοχώριον Σιντικής 2055
 Καστανούσα Σιντικής 2056
 Κάτω Καμήλα Σερρών 3141
 Κάτω Μητροῦσιον Σερρών 3142, 3570, 3663
 Κάτω Ποροία Σιντικής 2047
 Κάτω Χριστός Σερρών 3160, 3568
 Κεφαλοχώριον Βισαλτίας 2897₁₅
 Κοίμησις Σιντικής 3144
 Κορμίστα Φυλλίδος 2393, 2762, 4268, 4274
 Κουβούκλια Σερρών 3543
 Κουμαριά Σερρών 3145, 3552

 Λαγκάδιον Βισαλτίας 2897₁₆
 Λευκοθέα Φυλλίδος 2761
 Λευκότοπος Βισαλτίας 2897₁₇
 Λευκών Σερρών 3143

- Λειβαδιά Σιντικής 4269
 Λιθότοπος Σερρών 3146, 3550
 Λυγαριά Βισαλτίας 289718
- Μανδήλιον Φυλλίδος 2761
 Μαυροθάλασσα Βισαλτίας 289719, 3223, 4272
 Μαυρόλοφος Φυλλίδος 3398
 Μεγαλοχώριον Σιντικής 2060
 Μελениκίτσι Σερρών 2779, 3571, 4275
 ΜΕΛΕΝΙΚΟΣ 1107
 Μεσορράχη Φυλλίδος 4275
 Μετόχιον Σερρών 3160Α, 3572
 Μητρούσιον Σερρών 4275· βλ. καί Ἄνω, Κάτω Μητρούσιον
 Μικρόν Σούλι Φυλλίδος 2118, 2762
 Μοναστηράκι Σιντικής 2057
 Μονοκκλησιά Σερρών 3147, 3412, 3569
 Μυρρίνη Φυλλίδος 3398, 4271
- Νέα Ζίχνη Φυλλίδος 4278
 Νέα Ἡράκλεια Σερρών 3548
 Νέα Κερδύλια Βισαλτίας 289721
 Νέα Τυρολόη Σερρών 3148, 3544
 Νέον Σούλι Σερρών 2761, 2946, 2972, 3168, 3398, 4246
 Νιγρίτα Βισαλτίας 2763, 289720, 3534, 3643, 4068
 Νικόκλεια Βισαλτίας 289722
- Ξηρότοπος Σερρών 3150, 3562, 4068
- Ὀμαλόν Σιντικής 2065
 Ὀρεινή (Ἄνω, Κάτω) Σερρών 2946
 Ὀρέσκεια Βισαλτίας 289723
- Παλαιόκαστρον Σερρών 3567
 Παλαιοκώμη Φυλλίδος 2761, 4278
 Πατρίκιον Βισαλτίας 289724
- Πεντάπολις Σερρών 4268, 4273
 Πλατανάκια Σιντικής 2062
 Ποντισμένον Σιντικής 3151, 3560
 Πορόια· βλ. Ἄνω, Κάτω Πορόια
 Προβατᾶς Σερρών 3152, 3556
 Πρώτη Φυλλίδος 2393, 2761, 2939, 3184, 4278
- Ροδολεῖβος Φυλλίδος 1111, 1137, 1314, 2761, 3184
 Σέμαλλον· βλ. Μικρόν Σούλι
 ΣΕΡΡΑΙ 3153, 3398
 Σησαμιά Βισαλτίας 2797, 289725
 Σιδηρόκαστρον Σιντικής 2052, 2054, 2970
 Σιμών Σιντικής 3158, 3551
 Σιτοχώριον Βισαλτίας 2763, 289726, 3168, 4268, 4273
 Σκοτούσα Σερρών 3573
 Στρομονικόν Σερρών 3563, 4270
 Σχιστόλιθος Σιντικής 2051
- Τερπνή Βισαλτίας 289727
 Τούμπα Φυλλίδος 4268
 Τράγιλος Βισαλτίας 289729
 Τριανταφυλλέαι Βισαλτίας 289728
 Τριάς Σερρών 3154, 5341
- Φλάμπουρον Βισαλτίας 289730
- Χαροπόν Σιντικής 2763
 Χείμαρρος Σερρών 3155
 Χορτερόν Σιντικής 2050
 Χουμνικόν Βισαλτίας 289730
 Χρυσόν Σερρών 4271
 Χρυσοχώραφα Σερρών 3156, 3557
- Ψωμοτόπιον Σερρών 3157, 3566

55

II.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

(Κατάλογος τών χωριών κατά έπαρχία. Έντός παρενθέσεως αναγράφεται τό όνομα τού συμπληρώσαντος έκπαιδευτικού.)

A' Έπαρχία Σιντικής (άριθμ. έρωτημ.: Μακ. XI 1-25/1970)

1. Χαροπόν (Σπ. Παπαθανάσης)	14. Μακρινίτσα (Παράσχος Άθανασιάδης)
2. Χορτερόν (Ίω. Μπονιέρης)	15. Λειβαδιά (Σοφ. Μαβίνης)
3. Πλατανάκια (Δημ. Σταυρούλης)	16. Άγκιστρον (Ίω. Σουγλές)
4. Καμαρωτό (Δ. Τσελεκίδης)	17. Καστανούσσα (Σπ. Κοτσώνης)
5. Άκριτοχώριον (Έμμ. Ζερβός)	18. Άχλαδοχώριον (Κων. Κορακάς)
6. Νέον Πετρίτσιον (Παν. Γεωργανόπουλος)	19. Μοναστηράκι (Βασ. Χανδόλιας)
7. Λιμνοχώριον (Χρ. Βούλγαρης)	20. Νεοχώριον (Θωμάς Τρέντσιος)
8. Άνω Πορρόια (Κων. Κυριακού)	21. Γεφυρούδιον (Κων. Χατζηπαναγιώτου)
9. Γόνιμον (Γεώργ. Γέρμανλης)	22. Κοίμησις (Νικ. Παπαστεφάνου)
10. Κερκίνη (Εύστ. Σαλτουρίδης)	23. Βαλτερόν (Σάββας Χρυσανθίδης)
11. Κάτω Πορρόια (Χρ. Γκιουζέλης)	24. Ποντισμένον (Σωτ. Παππās)
12. Μανδράκιον (Ίω. Άνδρεόπουλος)	25. Δασοχώριον (Κυρ. Γιαννούλης)
13. Θεοδώρειον (Άθαν. Μοδιώτης)	

B' Έπαρχία Σερρών (άριθμ. έρωτημ.: Μακ. XI 26-51/1970)

26. Άνω Όρεινή (Ευάγγ. Βελεφέρης)	34. Κωνσταντινάτον (Λεων. Βασδέκης)
27. Έλαιώνας (Ίω. Γκούντας)	35. Άνω Βροντού (Θεόδ. Κουστολίδης)
28. Ψυχικόν (Μιλτ. Θεοδοσιάδης)	36. Μέταλλα (Δημ. Παπαχρήστου)
29. Άγιον Πνεύμα (Νικ. Δομουχτσής)	37. Νέον Σούλι (Θεοδόσ. Νούνης)
30. Χρυσό (Θεοδόσ. Τσιάγκας)	38. Παραλίμνιον (Γεώργ. Σεραφειμίδης)
31. Κάτω Όρεινή (Δημ. Δελέογλου)	39. Χριστός (Στυλ. Μυστακίδης)
32. Συκιά (Ευστάθ. Δερλός)	40. Κάτω Μητρούση (Γεώργ. Πλουμάκης)
33. Έμμ. Παππās (Κων. Μπομπότας)	

41. Ἀδελφικόν (Γεώργ. Μουταφίδης)	46. Καλά Δένδρα (Λουκάς Μπακάλης)
42. Λιθότοπος (Δημ. Μέριμηγκας)	47. Καρπερή (Μιχ. Καραμιχαηλίδης)
43. Κουβούκλιον (Ἰω. Σταυρίδης)	48. Ξηρότοπος (Χαρ. Παπαδόπουλος)
44. Στρυμονικόν (Θεοχ. Χατζηκωπαρίδης)	49. Ἡράκλεια (Π. Καραγιαννίδης)
45. Χείμαρρος (Νικ. Χατζηπαναγιώτου)	50. Λευκόν (Δαμιανός Παυλίδης)
	51. Κάτω Καμήλα (Ματθ. Πετσέλης)

Γ' Ἐπαρχία Βισαλτίας (ἀριθμ. ἐρωτημ.: Μακ. XI 52-65/1970)

52. Χουμνικόν (Ζαφ. Γιαννακόπουλος)	58. Ἀχινός (Κων. Μελλίδης)
53. Λευκότοπος (Δημ. Χατζόπουλος)	59. Τερπνή (Δημ. Μπάγκαλας)
54. Ἄγια Παρασκευή (Γεώργ. Μπαρτζούδης)	60. Φλάμπουρον (Νικ. Καλαμπαλίκας)
55. Τριανταφυλλέαι (Δημ. Ριφάκης)	61. Νικόκλεια (Λάζ. Χαραλάμπους)
56. Καστανοχώριον (Χρ. Παππᾶς)	62. Δάφνη (Γεώργ. Καβακζής)
57. Πατρίκιον (Γρηγ. Χαλκίδης)	63. Βέργη (Δημ. Λώτης)
	64. Ἴβηρα (Παναγ. Παναγιωτίδης)
	65. Ἀηδονοχώριον (Χρ. Καλλιαρέκος)

Δ' Ἐπαρχία Φυλλίδος (ἀριθμ. ἐρωτημ.: Μακ. XI 66-87/1970)

66. Ἀγριανή (Εὐάγγ. Παπαδόπουλος)	78. Κρηνίς (Μενέλ. Γκουγκούσης)
67. Μεσολακκιά (Χαρ. Καραγιαννίδης)	79. Μεσορράχη (Θεόφραστος Γκαγκόπουλος)
68. Δραβήσκος (Ἰω. Τεκτισίδης)	80. Μυρρίνη (Μαργαρίτης Σαμολαδάς)
69. Θολός (Στέργιος Ψάλτης)	81. Μύρκινος (Εὐάγγ. Γαρούφας)
70. Δόμιρος (Θεμιστοκλῆς Λεοντής)	82. Λευκοθέα (Βασίλ. Πεχλιβάνης)
71. Ἡλιοκώμη (Συμεών Γιάντσιος)	83. Μικρό Σούλι (Λάμπρος Μαργαρός)
72. Ἀγγίστα (Χρ. Προύντζος)	84. Σκοπιά (Παναγ. Θεοδοσόπουλος)
73. Μανδήλιον (Γεώργ. Ἀβραμίδης)	85. Νέα Φυλή (Μόσχος Σαμολαδάς)
74. Ἀγιοχώριον (Δημ. Τοπαλίδης)	86. Τούμπα (Μαριάνθη Παπαμιχαλοπούλου)
75. Κρουπιγγή (Νικόδημος Σαρίγκολης)	87. Πεθεινός (Ἰω. Παπαδόπουλος)
76. Ἀμφίπολις (Στυλ. Χατζηγιάννου)	
77. Ἅγιος Χριστόφορος (Γεώργ. Μόσχος)	